

ЈП "СРБИЈАГАС" Нови Сад

**НАПОМЕНЕ УЗ ПОЈЕДИНАЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
ЗА ГОДИНУ ЗАВРШЕНУ 31. ДЕЦЕМБРА 2011.**

Нови Сад, 27. фебруар 2012. године

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

---

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Јавно предузеће "СРБИЈАГАС", Нови Сад (у даљем тексту „Предузеће“), основано је Одлуком Владе републике Србије о оснивању Јавног предузећа за транспорт, складиштење, дистрибуцију и тговину природног гаса бр.05/023-4379/2005-1 од 7.јула 2005.године (Сл.гласник бр.60/2005), а на основу Закона о престанку важења Закона о оснивању Јавног предузећа за истраживање, производњу, прераду и промет нафте ... (сл.гласник бр.74/2005). Предузеће је регистровано у Агенцији за привредне регистре 01.октобра 2005.године. Све пословне промене у периоду од деобног биланса ЈП НИС (01. јули 2005.г.) до датума регистрације (01.октобар 2005.г.) су евидентиране у пословним књигама.

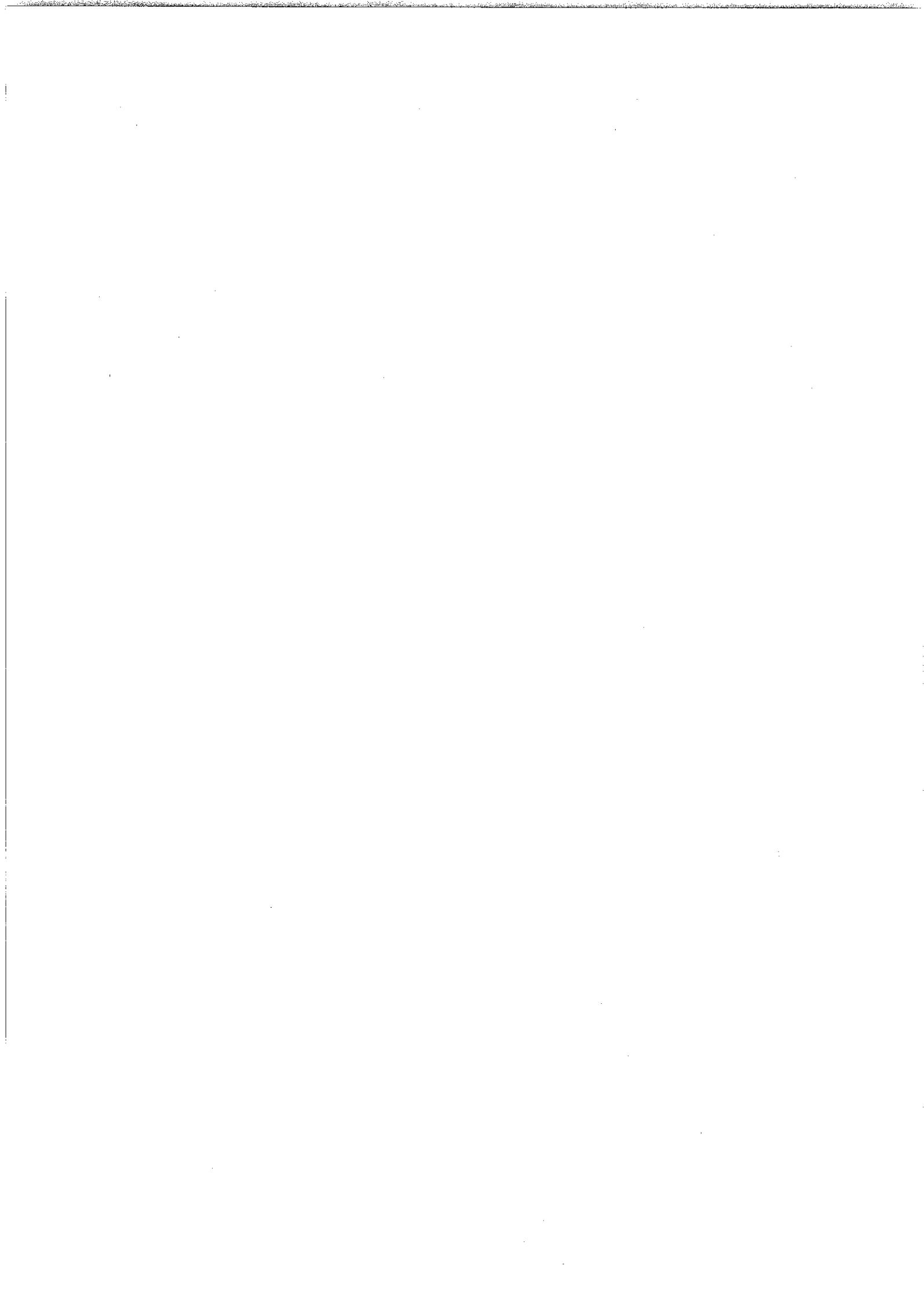
Предузеће се бави транспортом природног гаса, управљањем транспортним системом за природни гас,трговином природним гасом на слободном тржишту, трговином природним гасом на велико, трговином природним гасом ради снабдевања тарифних купаца, дистрибуцијом природног гаса и управљањем дистрибутивним системом за природни гас .

Седиште Предузећа је у Новом Саду, ул.Народног фронта 12.

Ови појединачни финансијски извештаји одобрени су од стране Управног одбора ЈП Србијагас. Одобрени финансијски извештаји могу накнадно бити изменјени на основу мишљења ревизора, а у складу са важећим прописима.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Приложени финансијски извештаји за годину која се завршила 31.децембра 2011.године састављени су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији („Сл.Гласник РС“ бр.46/06 и 111/2009), који прецизира да су правна лица и предузетници дужни да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање врше у складу са законском, професионалном и интерном регулативом. Под професионалном регулативом подразумевају се и Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (у даљем тексту: Оквир); Међународни рачуноводствени стандарди (у даљем тексту: МРС), односно Међународни стандарди финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), као и тумачења која су саставни део стандарда издатим од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања. који захтева да финансијски извештји буду састављени у складу са свим МСФИ као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије . Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:

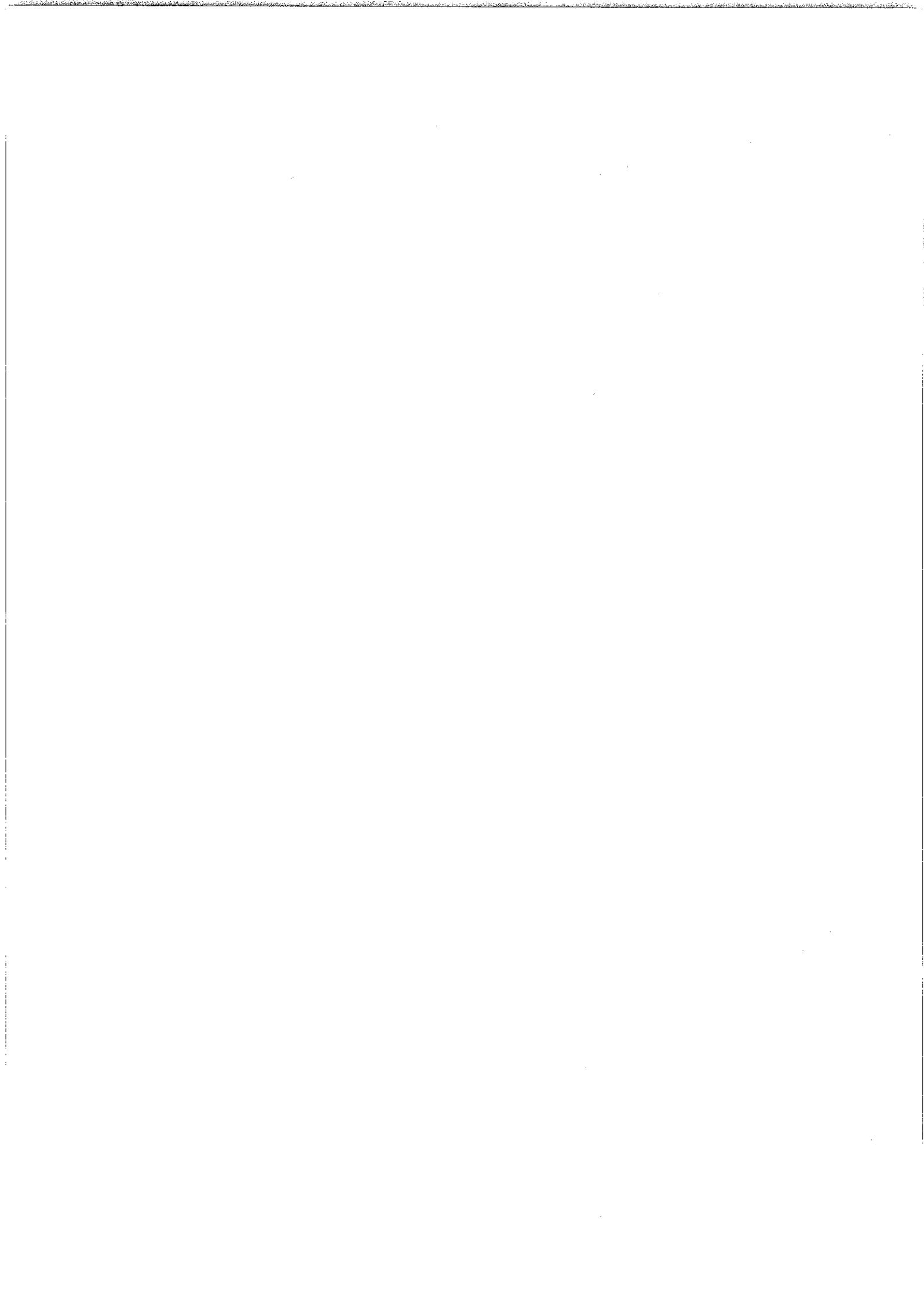

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

- Предузеће је финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије прописаном Правилником о садржини и форми образца финансијских извештаја за привредна Предузећа, задруге, друга правна лица и предузећетнике (Службени Гласник РС број 114/2006, 5/2007, 119/2008 и 2/2010) , који није у складу са захтевима МРС 1 – „Презентација финансијских извештаја“.
- Финансијски извештаји су састављени према концепту историјских трошкова модификованим за ревалоризацију некретнине, постројења и опреме, финансијских средстава расположивих за продаву чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу стања
- Учење запослених у добити се евидентира, у складу са мишљењем Министарства финансија Републике Србије као смањење нераспоређеног добитка, а не на терет резултата периода, како се то захтева по МРС 19 – Примања запослених
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.
- Предузеће није саставило консолидоване финансијске извештаје с обзиром да се, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Републике Србије, консолидовани финансијски извештаји за текућу годину подносе до краја априла наредне године. Према Међународним стандардима финансијског извештавања, појединачни финансијски извештаји Предузећа које има зависна/придружене предузећа су дозвољени само уколико су консолидовани финансијски извештаји припремљени и издати у исто време.
- У складу са Правилником о изменама и допунама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна Предузећа, задруге, друга правна лица и предузећетнике (Службени Гласник РС број 4/2010), код састављања финансијских извештаја за 2010. годину, Предузеће је одлучило да нето ефекат обрачунате уговорене валутне клаузуле са стањем на дан 31. децембра 2010. године по основу дугорочних потраживања и обавеза у динарима са валутном клаузулом, као и нето ефекат обрачунатих курсних разлика са стањем на тај дан по основу дугорочних потраживања и обавеза у страној валути, не искаже у приходима односно расходима текућег периода. Нето ефекат обрачунате уговорене валутне клаузуле, као и нето ефекат обрачунатих курсних разлика, формираних на напред наведени начин, исказани су у оквиру осталих активних/пасивних/ временских разграничења на дан 31. децембра 2011. године. Сразмерни износи разграниченih ефеката обрачунате уговорене валутне клаузуле, као и разграниченih курсних разлика биће пренете на рачуне расхода, односно прихода на дан доспећа обавезе, односно потраживања по основу којих су обрачунати.

Наведени третман одступа од захтева МРС 21 – Ефекти промена девизних курсева и МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Предузећа. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у напомени 4.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Основне рачуноводствене политике примењене за састављање ових финансијских извештаја наведене су у даљем тексту. Ове политике су конзистентно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено.

3.1. Упоредни подаци

Предузеће је извршило корекцију почетног стања нераспоређене добити из ранијих година.

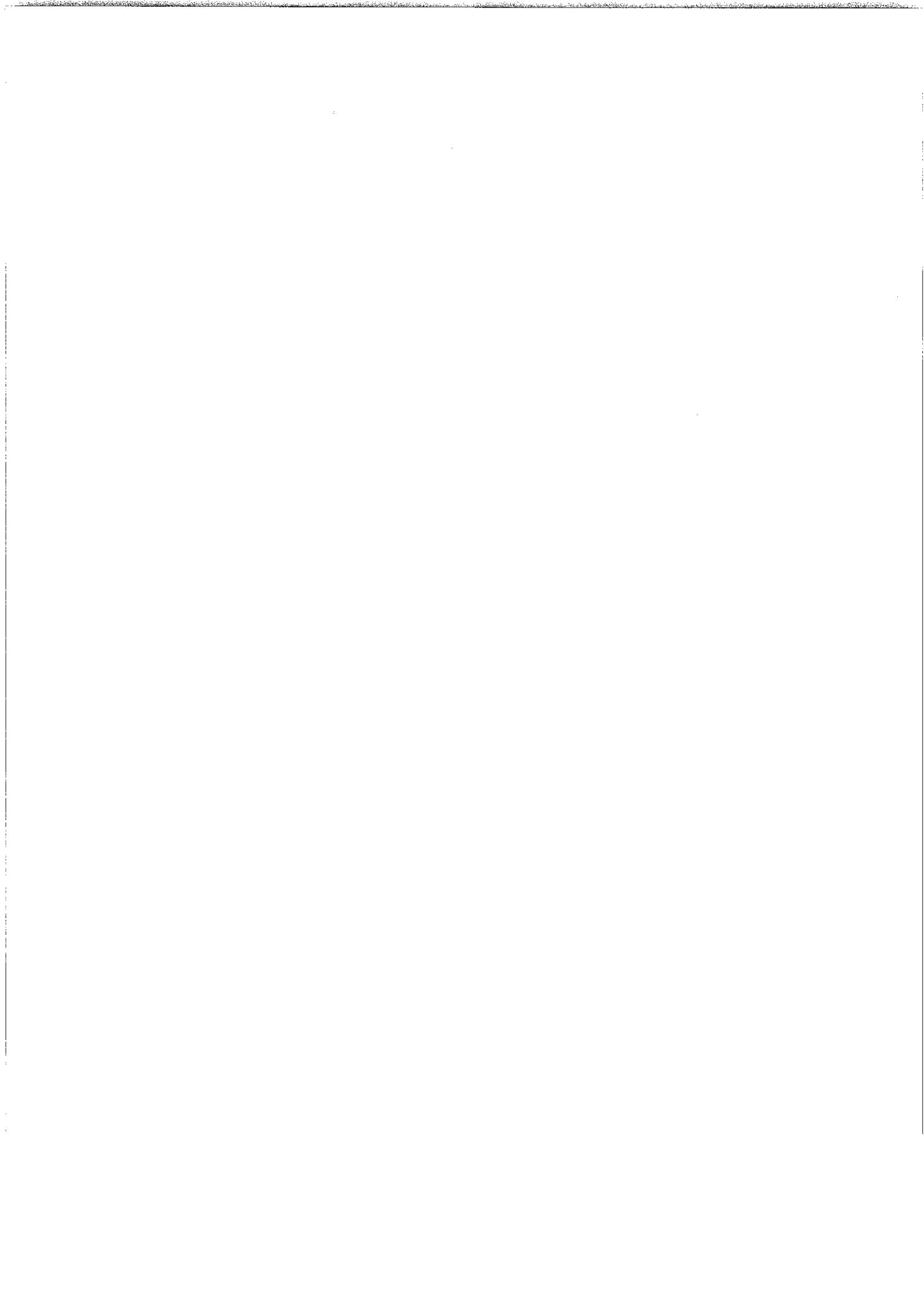
	Напомена	Капитал
Нето капитал приказан у билансу стања са стањем на дан 31. децембра 2010.		33.176.543
Корекција пореза на добит за 2010		103.517
Нето капитал након корекција са стањем на дан 1. јануара 2011.		33.073.026

(a) Функционална и извештајна валута

Ставке укључене у финансијске извештаје Предузећа се одмеравају и приказују у динарима ("РСД"), који представља валуту примарног економског окружења у којем Предузеће послује (функционална валута). Све финансијске информације приказане у РСД су заокружене на најближу хиљаду, осим ако није другачије назначено.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у страној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или вредновања по коме се ставке поново одмеравају. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају године, признају се у билансу успеха. Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената приказују се у билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/расходи“.

3.2. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су иницијално призната по набавној вредности. Накнадно вредновање нематеријалних улагања извршено је по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Улагања у интерно генерисана нематеријална улагања су евидентирана као расход периода у коме су настали.

Нематеријална улагања са одређеним корисним веком употребе се амортизују у току корисног века трајања и тестирају се на умањење вредности када год се јаве индикатори да нематеријално улагање може да буде обезвређено.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје нематеријалних улагања се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

3.3. Некретнине, постројења и опрема

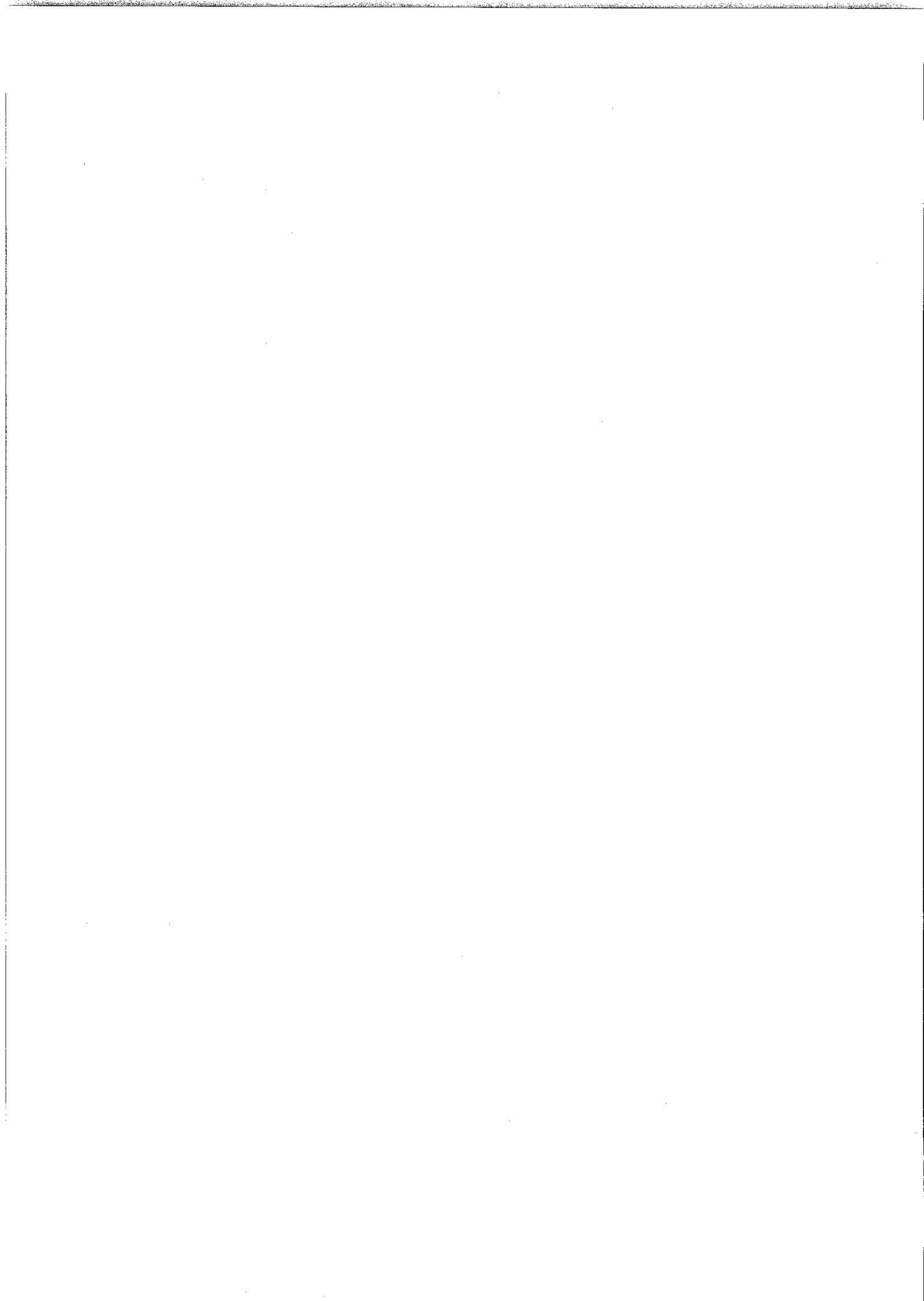
Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности односно, цени коштања.

Набавна вредност укључује издатке који се директно приписују набавци средстава, што укључује фактурна вредност (укључујући царинске дажбине и ПДВ), све трошкове који се директно приписују довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати на начин на који руководство очекује, иницијалну процену трошкова демонтаже, уклањања средства и обнове подручја на ком је средство лоцирано, као и капитализоване трошкове позајмљивања.

Након почетног признавања као средства, ставке некретнина, постројења и опреме су одмерена по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, уколико је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Предузеће у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано одмерити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје средства се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

Земљиште се не амортизује. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се њихова набавна /или ревалоризована/ вредност распоредила током њиховог процењеног века трајања, као што следи:

• Грађевински објекти		од 20 до 70 година
• Машине и опрема (укључујући и опрему за гасоводе)		од 3 до 50 година
• Моторна возила		до 7 година
• Намештај, прибор и опрема		до 5 година

3.4. Инвестиционе непретнине

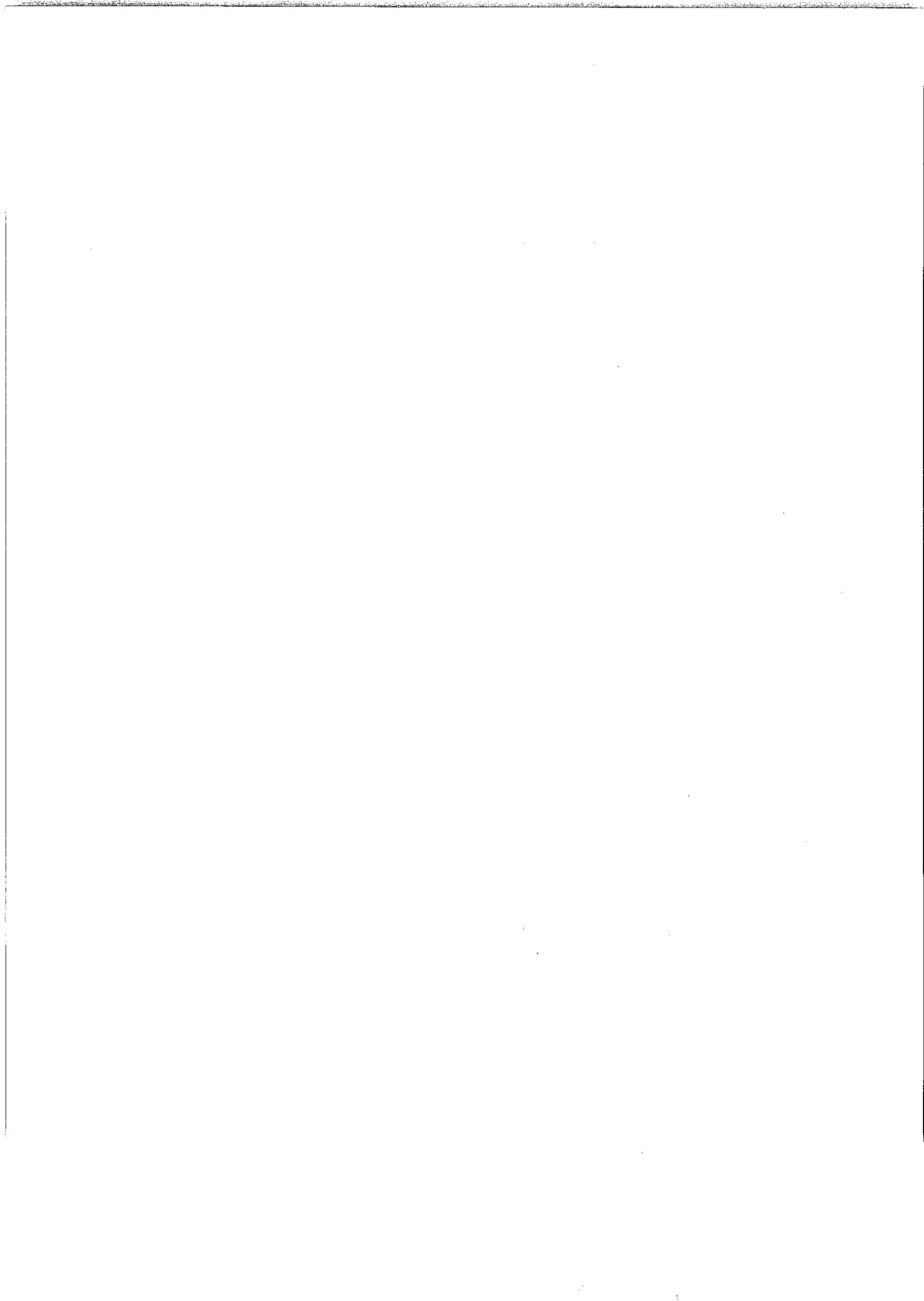
Инвестиционе непретнине је непретнина која се држи ради зараде од закупнице или ради повећања капитала, или ради и једног и другог, а чија је минимална вредност већа од 100.000 евра.

Инвестиционе непретнине, која углавном обухвата административне зграде које нису под хипотеком, држи се ради дугорочних приноса од закупа и не користи се од стране Предузећа. Инвестиционе непретнине се исказује по фер вредности, која представља вредност на отвореном тржишту коју годишње утврђују проценитељи. Фер вредност се заснива на ценама понуде на активном тржишту коригованим, уколико је неопходно, за било коју промену у природи, локацији или стању специфичног средства. Промене у фер вредностима се евидентирају у билансу успеха као део осталих прихода.

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Предузећу и да може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону непретнину користи њен власник, она се рекласификује на непретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

3.5. Учешћа у капиталу зависних правних лица

Зависна правна лица представљају она правна лица која су под контролом Предузећа, при чему се под контролом подразумева моћ управљања финансијским и пословним политикама правног лица са циљем остварења користи од његовог пословања. Сматра се да контрола постоји када Предузеће поседује, директно или индиректно (преко других зависних правних лица) више од половине права гласа у другом друштву. Учешћа у капиталу зависних правних лица исказана су по

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године**

првобитној вредности улагања умањеној за евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

3.6. Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља

Предузеће класификује стална средства као средства намењена продаји када се њихова књиговодствена вредност може надокнадити превасходно кроз продају, а не даљим коришћењем. Стална средства намењена продаји морају да буду доступна за моменталну продају у свом тренутном стању искључиво под условима који су уобичајени за продаје такве врсте имовине и њихова продаја мора бити врло вероватна.

Стална средства намењена продаји се приказују у износу нижејем од књиговодствене и фер вредности умањене за трошкове продаје.

Предузеће не амортизује стална средства док су она класификована као стална средства намењена продаји.

3.7. Умањење вредности нефинансијских средстава

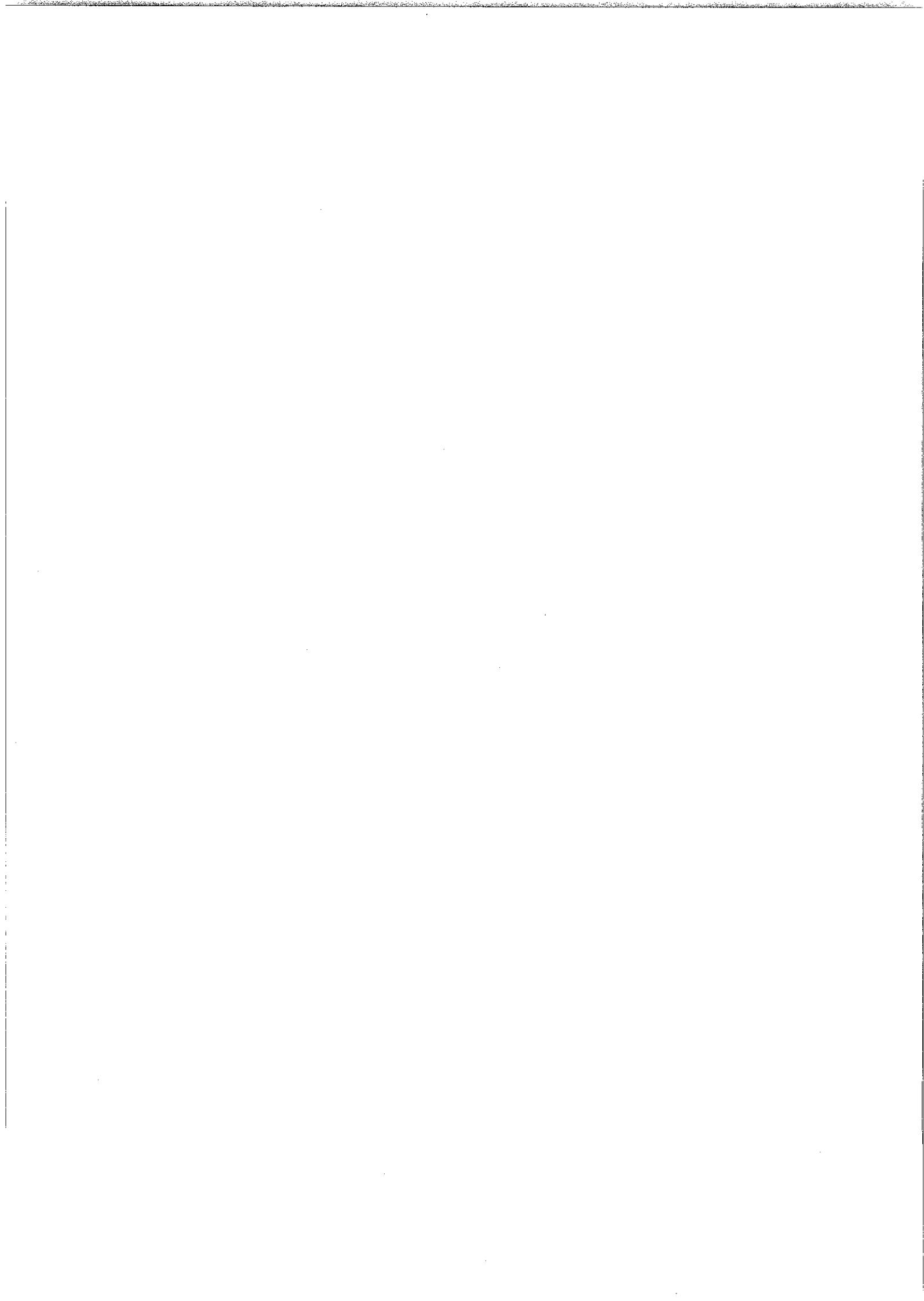
За средства која имају недефинисан корисни век употребе и не подлежу амортизацији, провера да ли је дошло до умањења њихове вредности врши се на годишњем нивоу. За средства која подлежу амортизацији провера да ли је дошло до умањења њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности.

Надокнадива вредност је фер вредност средства умањена за трошкове продаје или вредности у употреби, у зависности која од ових вредности је виша. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

3.8. Финансијски инструменти

3.8.1. Финансијска средства

Предузеће признаје финансијска средства у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска средства престају да се признају када је дошло до истека

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године**

уговорног права или преноса права на приливе готовине по основу тог средства, и када је Предузеће извшило пренос свих ризика и користи који проистичу из власништва над финансијским средством.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увеђаној и за директно приписиве трансакционе трошкове (осим у случају када се ради о финансијским средствима која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, када се трансакциони трошкови третирају као расходи период). Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Предузеће обавезало да ће купити или продати средство.

Финансијска средства Предузећа укључују готовину, краткорочне депозите, хартије од вредности којима се тргује, потраживања од купаца и остала потраживања из пословања, дате кредите и позајмице.

Накнадно одмеравање финансијских средстава зависи он њихове класификације. Финансијска средства се класификују у следеће категорије: финансијска средства која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, зајмови и потраживања, финансијска средства расположива за продају и средства која се држе до рока доспећа . Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена.

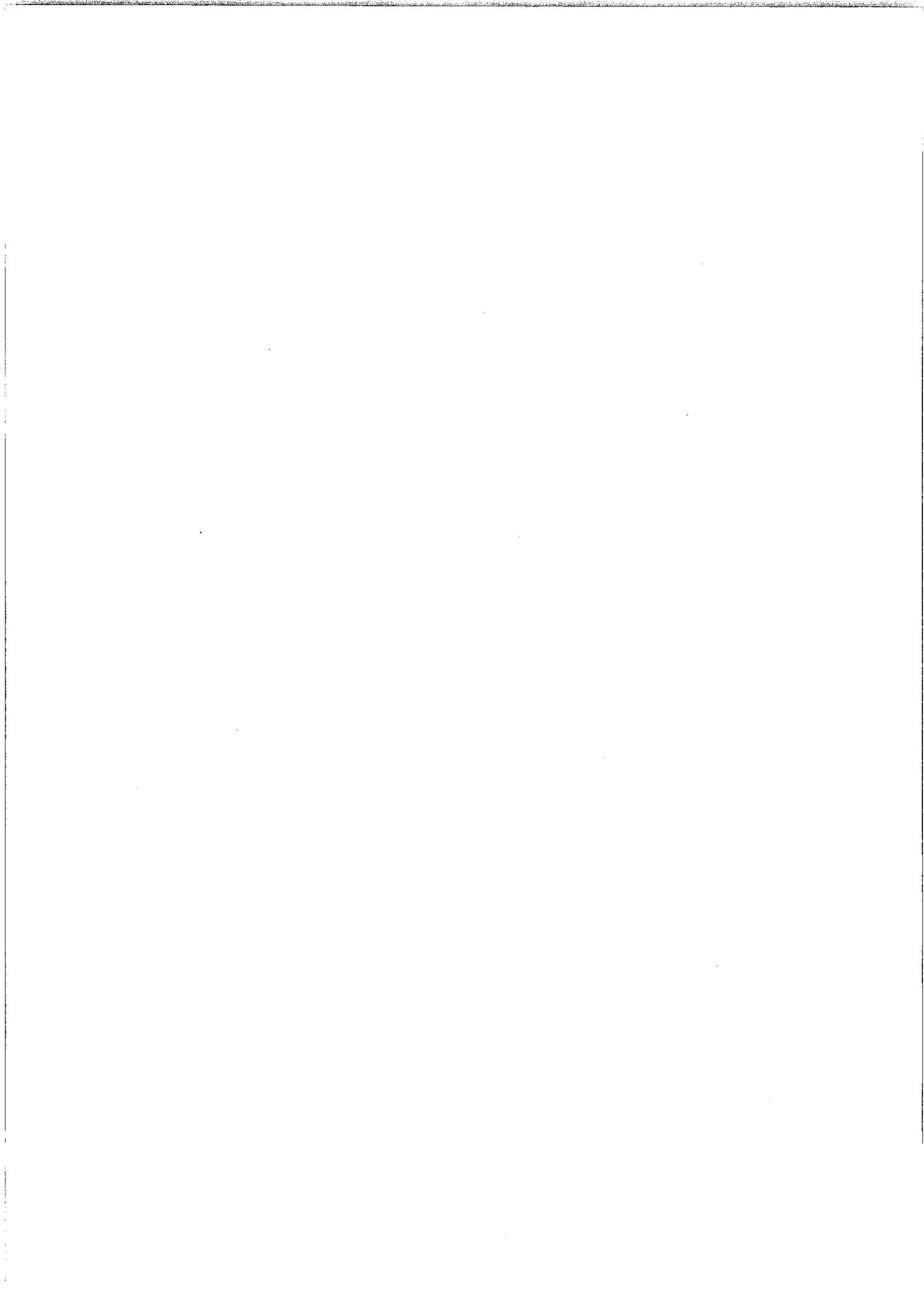
a) *Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха*

Финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха су финансијска средства која се држе ради трговања. Финансијско средство се класификује у ову категорију уколико је прибављено првенствено ради продаје у кратком року. Деривати се такође класификују као средства која се држе ради трговања, осим ако су одређени као инструмент заштите од ризика. Средства у овој категорији су класификована као краткорочна средства. Добици или губици проистекли из промена у фер вредности ове категорије исказују се у билансу успеха у оквиру позиције „Остали приходи/(расходи)“ у периоду у коме су настали.

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата хартије од вредности евидентиране у оквиру краткорочних финансијских пласмана.

b) *Зајмови и потраживања*

Зајмови и потраживања представљају недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских средстава, краткорочна бескаматна потраживања код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године

фактурној вредности. Након иницијалног признавања, зајмови и потраживања се накнадно одмеравају по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата потраживања од купца и друга потраживања из пословања, дате краткорочне позајмице повезаним правним лицима евидентираним у оквиру краткорочних финансијских пласмана и дате стамбене кредите запосленима евидентираним у оквиру дугорочних финансијских пласмана.

Потраживања од купца се евидентирају по фактурној вредности умањеној за исправку вредности обезвређених потраживања. Процена исправке вредности потраживања врши се на основу старосне анализе (више од 90 дана од датума доспећа) и историјског искуства, и када наплата целог или дела потраживања више није вероватна. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру осталих расхода.

Остали дугорочни финансијски пласмани обухватају дугорочне кредите у земљи и иностранству дате зависним и осталим трећим лицима, као и бескаматна и каматоносна потраживања од запослених по основу одобрених стамбених зајмова. Стамбени зајмови запосленима се вреднују по амортизованој вредности коришћењем каматне стопе по којој би Предузеће могло да прибави дугорочне позајмице, а која одговара ефективној каматној стопи. Исправка вредности потраживања од запослених се утврђује када постоји објективан доказ да Предузеће неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитних услова потраживања.

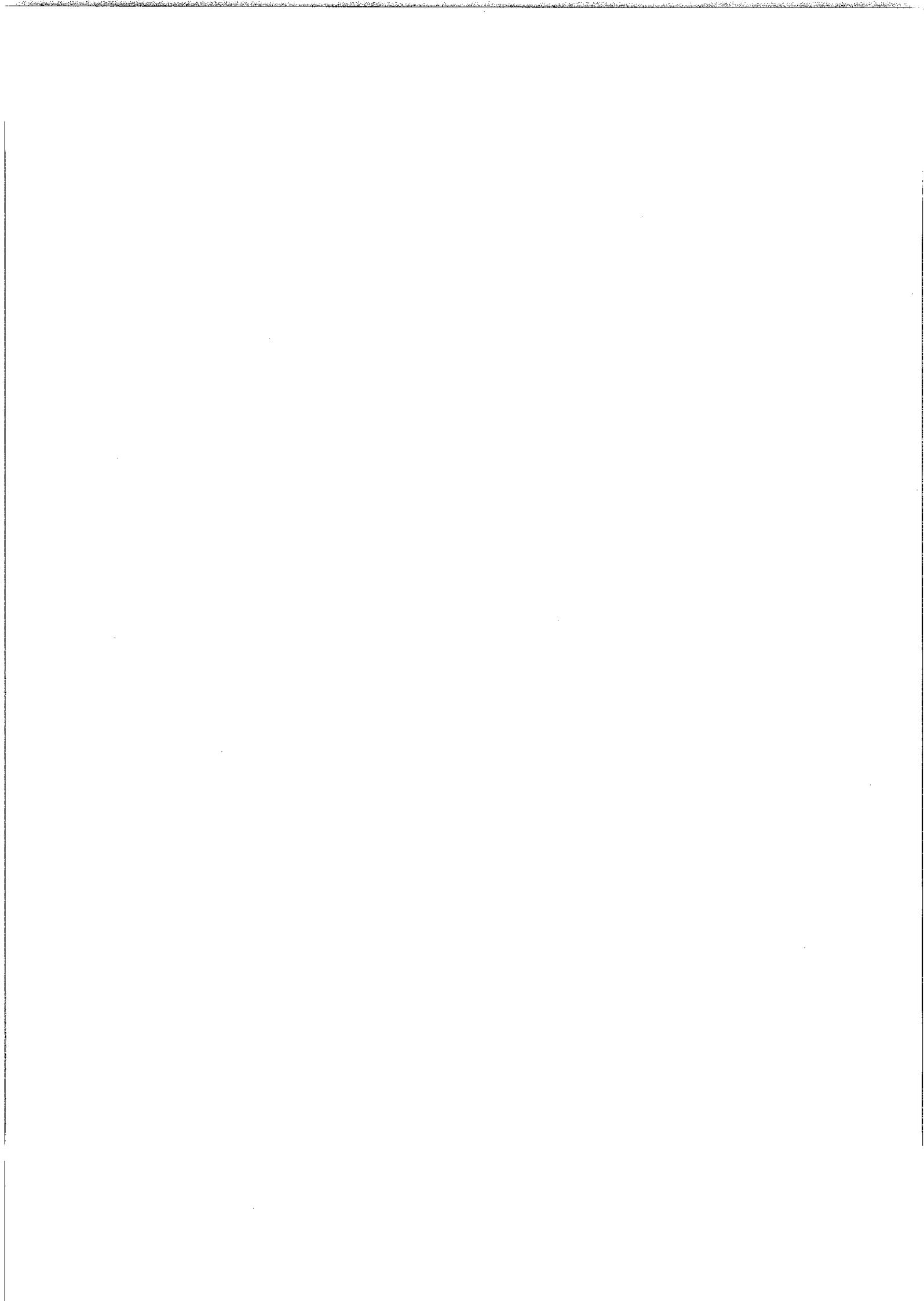
в) Финансијска средства која се држе до доспећа

Финансијска средства која се држе до доспећа су недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања и фиксним роковима доспећа, која руководство има намеру и могућност да држи до доспећа. Након иницијалног признавања, зајмови и потраживања се накнадно одмеравају по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата хартије од вредности које се држе до доспећа евидентираним у оквиру дугорочних финансијских пласмана .

г) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају представљају недериватна средства која су сврстана у ову категорију или нису класификована ни у једну другу категорију. Финансијска средства расположива за продају се након

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

иницијалног признавања одмеравају по фер вредности, при чemu се нереализовани добици и губици приказују у оквиру капитала.

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата учешћа у капиталу банака и правних лица евидентираним у оквиру дугорочних финансијских пласмана.

3.8.2. Финансијске обавезе

Предузеће признаје финансијске обавезе у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Предузеће испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла. У случају где је постојећа финансијска обавеза замењена другом обавезом према истом повериоцу, али под значајно промењеним условима или уколико су услови код постојеће обавезе значајно изменjeni, таква замена или промена услова третира се као престанак признавања првобитне обавезе са истовременим признавањем нове обавезе, док се разлика између првобитне и нове вредности обавезе признаје у билансу успеха.

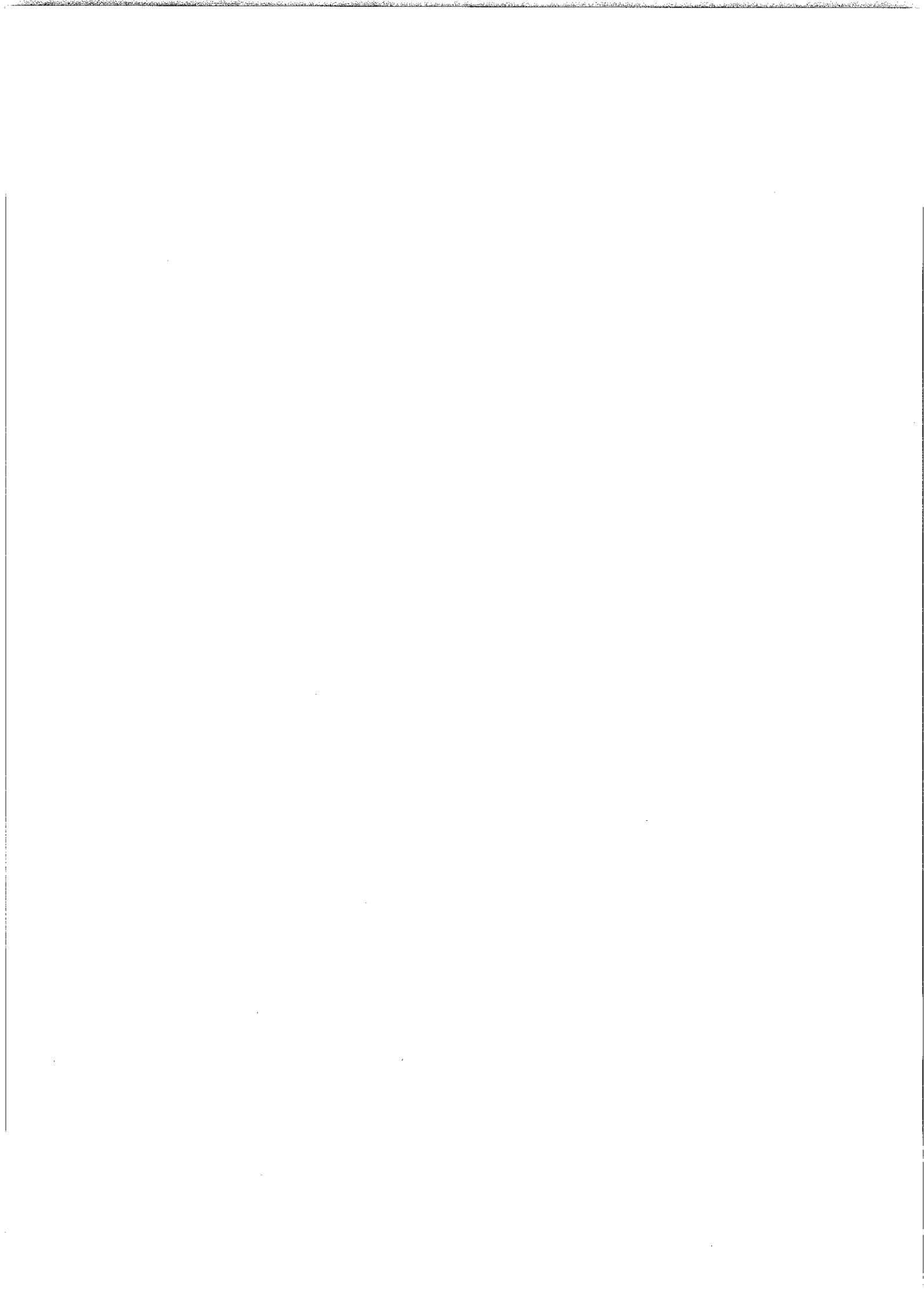
Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, увећаној за директно приписиве трошкове трансакција. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских обавеза, краткорочне бескаматне обавезе код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности.

Финансијске обавезе Предузећа укључују обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања као и примљене кредите од банака.

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по номиналној (фактурној) вредности.

Примљени кредити од банака се првобитно признају у износима примљених средстава (номиналној вредности), а након тога се исказују по амортизованој вредности уз примену уговорене каматне стопе. Ефекти примењивања уговорене уместо ефективне каматне стопе као што се захтева у складу МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање по процени руководства Предузећа немају материјално значајан ефекат на финансијске извештаје. Кредити су одобрени уз варијабилне каматне стопе, а унапред плаћене накнаде за одобрене кредите разграничују се на пропорционалној основи током периода трајања кредита.

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирина у редовном току пословног циклуса Предузећа, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

3.8.3. Међусобно пребијање финансијских инструмената

Финансијска средства и финансијске обавезе се пребијају, а разлика између њихових сума се признаје у билансу стања, ако, и само ако, постоји законом омогућено право да се изврши пребијање признатих износа и постоји намера да се исплата изврши по нето основу, или да се истовремено прода средство и измири обавеза.

3.8.4. Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Предузећа представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене.

3.9. Залихе

Залихе се у моменту прибављања вреднују по набавној вредности или по цени коштања, односно по нето продајној вредности ако је она нижа.

Набавна вредност материјала и робе представља вредност по фактури добављача увећану за транспортне и остале зависне трошкове набавке. Излаз са залиха утврђује се методом просечне пондерисане набавне цене.

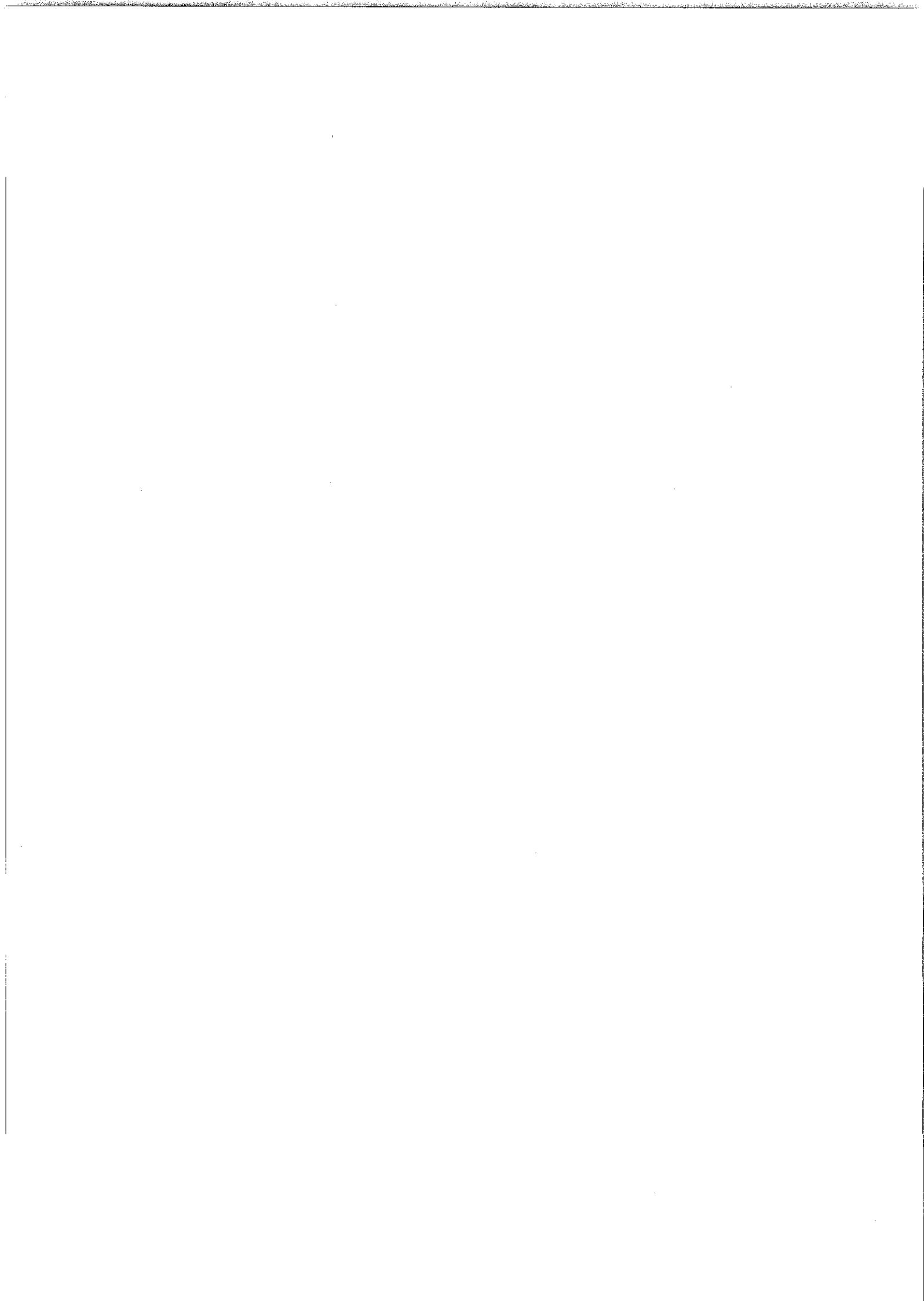
Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за процењене варијабилне трошкове продаје.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха материјала и робе у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност.

Залихе робе у малопродаји исказују се по продајној цени у току године. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност путем алокације реализоване разлике у цени и пореза на додату вредност, обрачунатих на просечној основи, на вредност залиха у стању на крају године и набавну вредност продате робе.

3.10. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни, депозите по виђењу код банака, друга краткорочна високо ликвидна улагања са првобитним

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

роком доспећа до три месеца или краће и прекорачења по текућем рачуну. Прекорачења по текућем рачуну укључена су у обавезе по кредитима у оквиру краткорочних финансијских обавеза.

3.11. Ванбилиансна средства и обавезе

Ванбилиансна средства/обавезе укључују: имовину узету у закуп, осим средстава узетих у финансијски закуп, робу у консигнацији, материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Предузећа, као и потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

3.12. Расподела добити

Расподела добити власницима капитала Предузећа признаје се као обавеза у периоду у коме су власници капитала Предузећа одобрili расподелу добити.

3.13. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

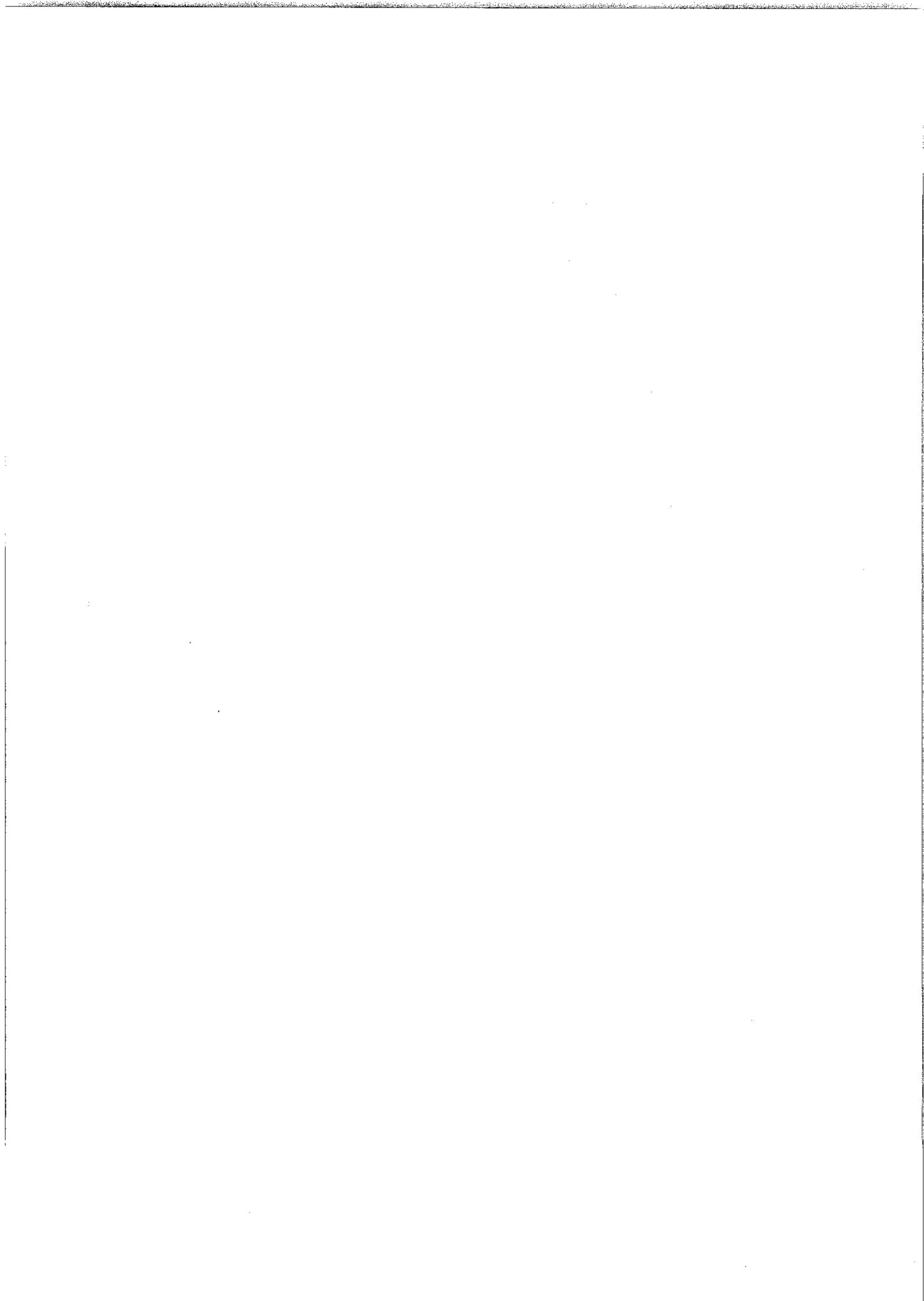
Резервисања

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања је садашња вредност очекиваних издатака захтеваних да се обавеза измири, добијен дисконтовањем помоћу стопе пре пореза која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу. Када се користи дисконтовање, књиговодствена вредност резервисања се повећава у сваком периоду, тако да одражава проток времена. Ово повећање се исказује као трошак позајмљивања.

Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одражавања најбоље текуће процене. Када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван, резервисање се укида у корист биланса успеха текуће године.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

Потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Предузеће не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

3.14. Закупи

Предузеће као закупац

Финансијски закуп

Закуп се класификује као финансијски закуп ако се њим суштински преносе на закупца сви ризици и користи повезани са власништвом. Финансијски закупи се капитализује на почетку закупа по вредности нижој од фер вредности закупљеног средства и садашње вредности минималних плаћања закупнице. Свака закупница се распоређује на обавезе и финансијске расходе како би се постигла константна периодична каматна стопа на преостали износ обавезе. Финансијски расходи се признају у билансу успеха периода на који се односе. Закупљена средства на бази финансијског закупа амортизују се у току периода краћег од корисног века трајања средства или периода закупа.

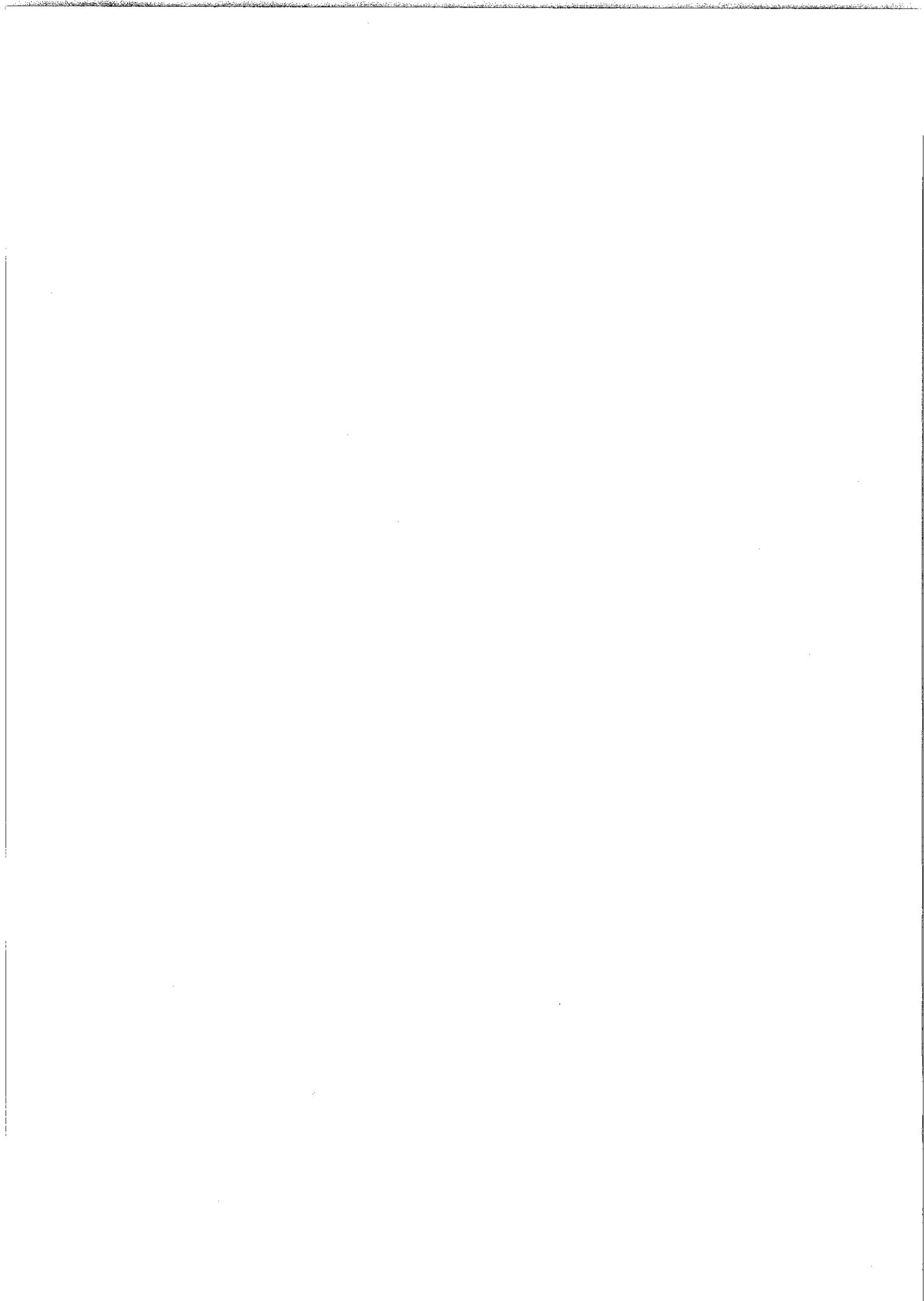
Оперативни закуп

Закуп се класификује као оперативни закуп ако закуподавац суштински задржава све ризике и користи повезане са власништвом. Плаћања извршена по основу оперативног закупа исказују се на терет биланса успеха на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

3.15. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период обухватају текући и одложени порез. Порез се признаје у билансу успеха, осим до висине која се односи на ставке које су директно признate у капиталу. У том случају порез се такође признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Предузеће послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

Одложени порез на добит се укалкулисава у пуном износу, коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази до датума баланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

3.16. Примања запослених

(а) Доприноси за обавезно социјално осигурање

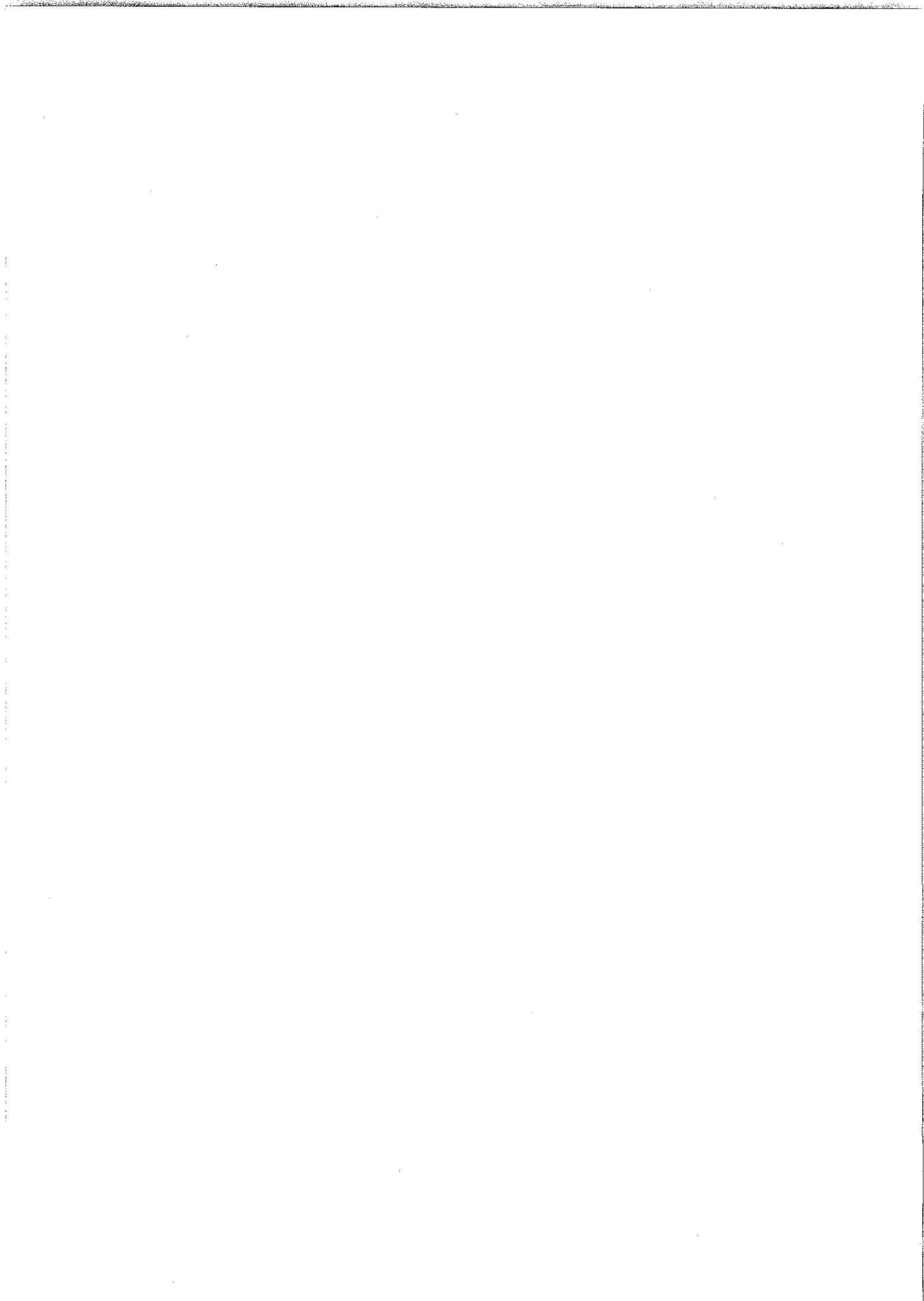
У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је такође, обавезно да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Када су доприноси једном уплаћени, Предузеће нема никаквих даљих обавеза у погледу плаћања. Доприноси на терет послодавца и на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Јубиларне награде

Предузеће обезбеђује јубиларне награде. Право на ове накнаде прописано је чланом 50 Колективног уговора за ЈП "Србијагас", по коме запосленом по овом основу припада јубиларна награда у износу 1, 2, 3 или 3.5 зараде за непрекидан рад у Предузећу у трајању од 10, 20, 30, 35 и 40 година. Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем очекиваних будућих готовинских исплатом применом референтне стопе НБС.

(в) Отпремнине

Отпремнине се исплаћују при раскиду радног односа ради коришћења права на пензију у висини три зараде коју би остварио за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина (Члан 48 Колективног уговора ЈП "Србијагас"). Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем очекиваних будућих готовинских исплатом применом референтне стопе НБС.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

(г) Учешиће у добити

Запослени има право на део прихода од капитала из добити остварене по годишњем рачуну. Учешиће у добити утврђује се одлуком надлежног органа уз сагласност оснивача, с тим што не може бити мања од 10% од износа остварене добити (Члан 46 Колективног уговора ЈП "Србијагас").

3.17. Признавање прихода

Предузеће признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности Предузеће имати прилив економских користи. Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, радата и попуста.

(а) Приход од продаје производа и робе

Приходи од продаје производа и робе се признају када су суштински сви ризици и користи од власништва над производима и робом прешли на купца, што се уобичајено дешава приликом испоруке производа и робе.

(б) Приход од продаје услуга

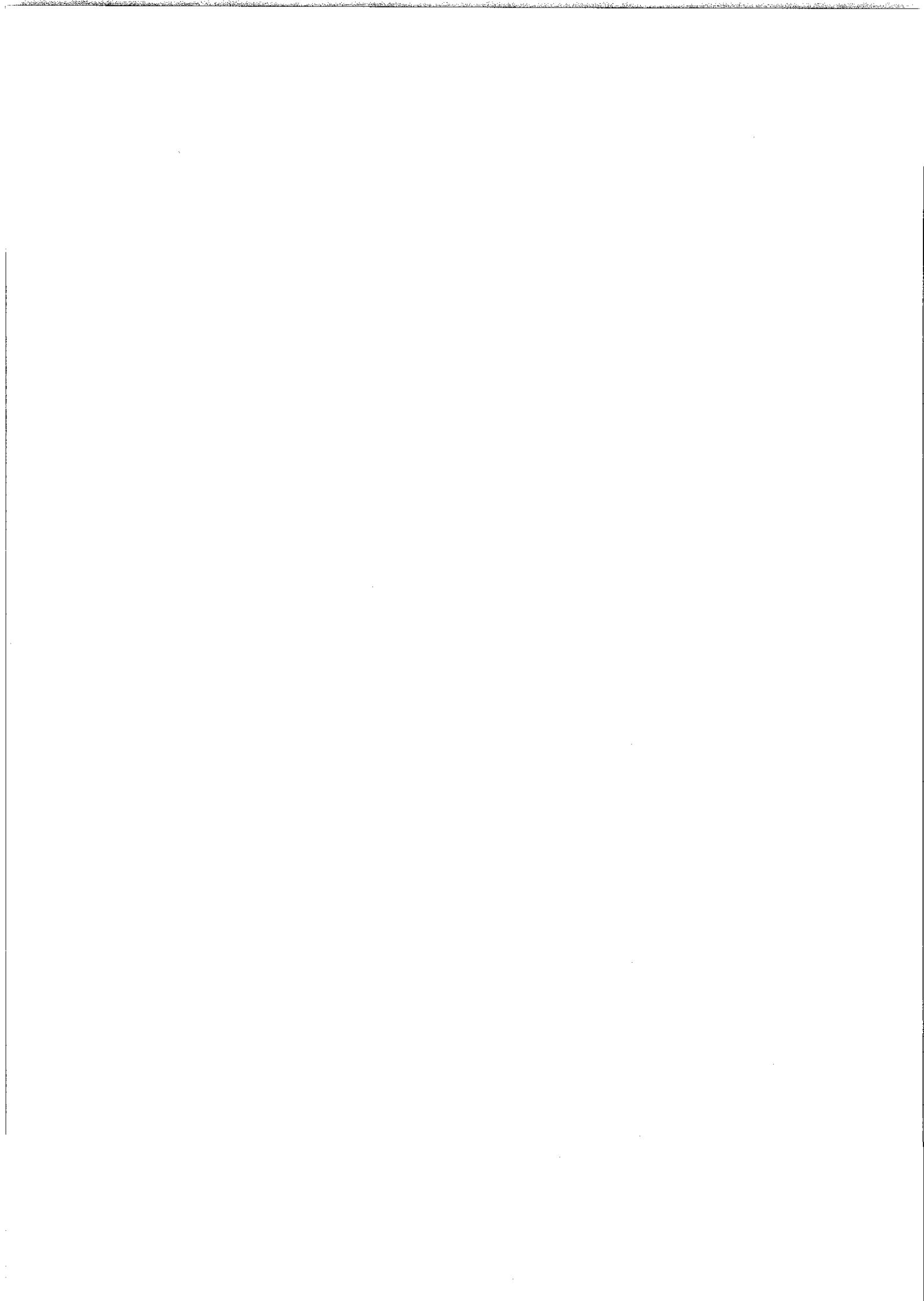
Предузеће продаје услуге транспорта, дистрибуције природног гаса, услуге управљања системом за транспорт и дистрибуцију природног гаса, услуге приступа систему (прикључна такса) и остале услуге. Ове услуге се пружају на бази утрошеног времена и материјала, или путем уговора са фиксном ценом, са уобичајено дефинисаним уговореним условима.

Приход од уговора на бази утрошеног времена и материјала, признаје се по уговореним накнадама с обзиром да су утрошени радни сати и да су настали директни трошкови. За уговоре на бази утрошка материјала стање довршености се одмерава на бази насталих трошкова материјала као проценат од укупних трошкова који треба да настану.

Приход од уговора са фиксном ценом признаје се по методу степена завршености. Према овом методу, приход се генерално признаје на основу извршених услуга до датог датума, утврђених као проценат у односу на укупне услуге које треба да се пруже. Приход од уговора са фиксном ценом за извршене услуге генерално се признаје у периоду када су услуге извршене, коришћењем пропорционалне основе током трајања уговора.

(в) Приход од камата

Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама. Приходи од камата се признају у периоду у коме је Предузеће стекло право да је камата прими.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године**

(г) Приход од закупнина

Приход од закупнина потиче од давања инвестиционих неректнине у оперативни закуп и обрачунава се на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

(д) Приход од дивиденди

Приход од дивиденди се признаје када се установи право да се дивиденда прими.

3.18. Обелодањивање односа са повезаним лицима

За сврхе ових финансијских извештаја, правна лица се третирају као повезана уколико једно правно лице има могућност контролисања другог правног лица или врши значајан утицај на финансијске и пословне одлуке другог лица, што је дефинисано у МРС 24 "Обелодањивање повезаних страна".

Оноси између Предузећа и његових повезаних правних лица регулисани су на уговорној основи и по тржишним условима. Става потраживања и обавеза на дан извештавања, као и трансакције у току извештајних периода настале са повезаним правним лицима посебно се обелодањују.

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

4.1. Фактори финансијског ризика

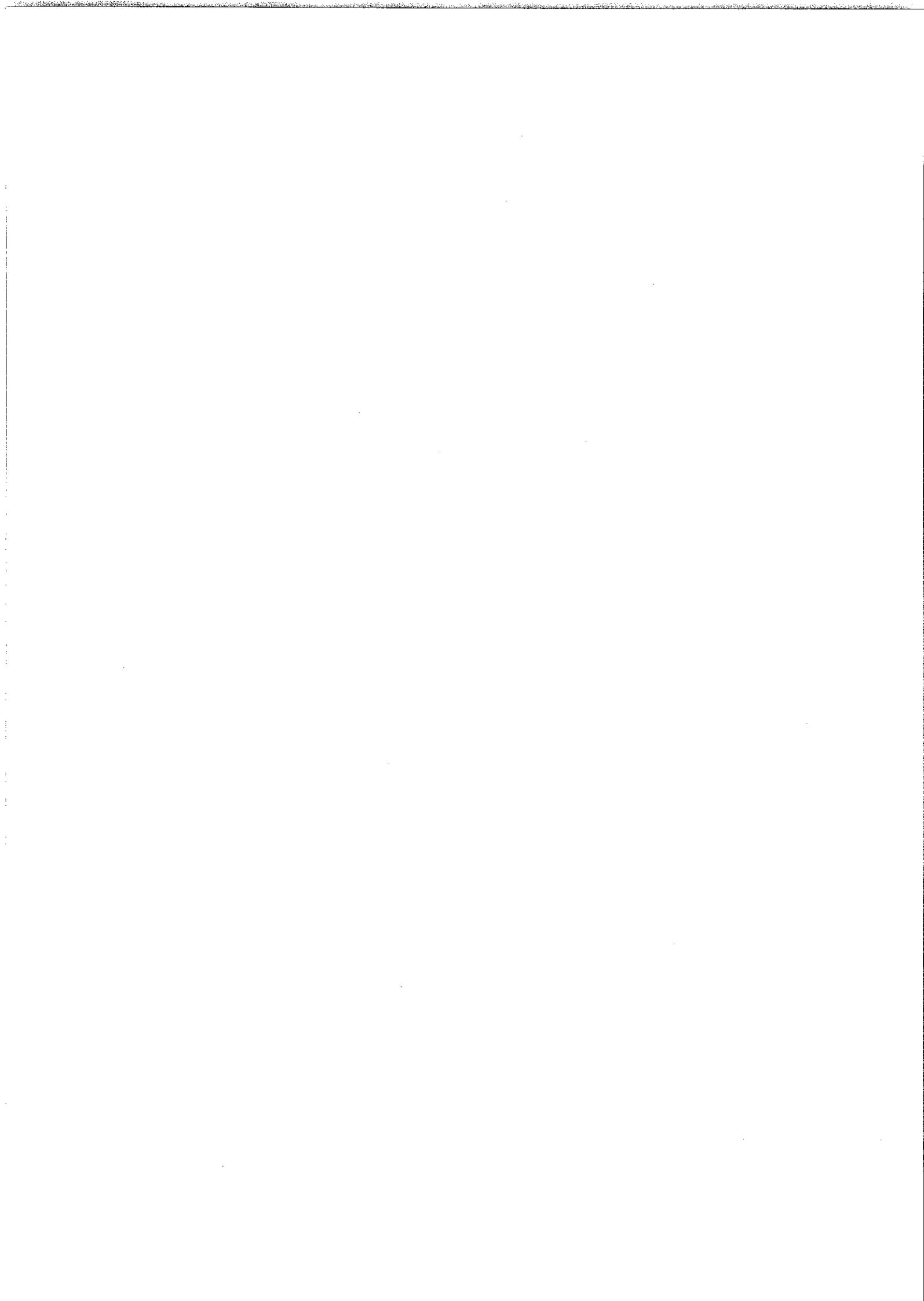
Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик, кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Предузећа сведу на минимум. Управљање ризицима обавља финансијска служба Предузећа у складу са политикама одобреним од стране Управног одбора.

(а) Тржишни ризик

Тржишни ризик је ризик да ће фер вредност будућих токова готовине финансијског инструмента бити променљива због промена тржишних цена. Тржишни ризик укључује три врсте ризика, као што следи:

Ризик од промене курсева страних валута

Предузеће послује у међународним оквирима и изложено је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД. Ризик проистиче како из

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године**

будућих пословних трансакција, тако и из признатих средстава и обавеза у страној валути.

С друге стране, Предузеће још не користи заштиту трансакција од девизног ризика (хечинг), с обзиром на постојећу регулативу и недовољно развијено финансијско тржиште.

Ризик од промене цена

Предузеће није изложено већем ризику од промена цена власничких хартија од вредности с обзиром да нема већих улагања класификованих у билансу стања као расположива за продају или као финансијска средства по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха.

Ризик од промене каматних стопа

Ризик Предузећа од промена фер вредности каматних стопа проистиче првенствено из обавеза по основу примљених дугорочних кредита од банака. Кредити примљени по променљивим каматним стопама излажу Предузеће каматном ризику токова готовине. Кредити примљени по фиксним каматним стопама излажу Предузеће ризику промене фер вредности каматних стопа.

Током 2011. и 2010. године, највећи део обавеза по кредитима био је са варијабилном каматном стопом, која је везана за ЕУРИБОР. Обавезе по кредитима са променљивим каматним стопама биле су највећим делом изражене у страној валути (ЕУР).

(б) Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик финансијског губитка за Предузеће ако друга уговорна страна у финансијском инструменту не испуни своје уговорне обавезе. Кредитни ризик превасходно проистиче по основу потраживања из пословања.

Изложеност Предузећа кредитном ризику по основу потраживања из пословања зависи највише од индивидуалних карактеристика сваког појединачног купца.

(в) Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће Предузеће бити суочено са потешкоћама у измиривању својих финансијских обавеза. Предузеће управља својом ликвидношћу са циљем да, колико је то могуће, увек има доволно средстава да измири своје доспеле обавезе, без неприхватљивих губитака и угрожавања своје репутације.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

Планирање новчаног тока врши се на нивоу пословних активности Предузећа и збирно за Предузеће као целину. Финансије Предузећа надзиру планирање ликвидности у погледу захтева Предузећа да би се обезбедило да Предузеће увек има довољно готовине да подмири пословне потребе као и да има слободног простора у својим неповученим кредитним аранжманима.

Евентуални вишак готовине пословних активности изнад салда захтеваних обртних средстава, улаже се у каматоносне текуће рачуне, орочене депозите или хартије од вредности за трговање, бирајући инструменте са одговарајућим доспећима или са довољном ликвидношћу која обезбеђује довољан простор какав је одређен горе наведеним планом.

4.2. Управљање ризиком капитала

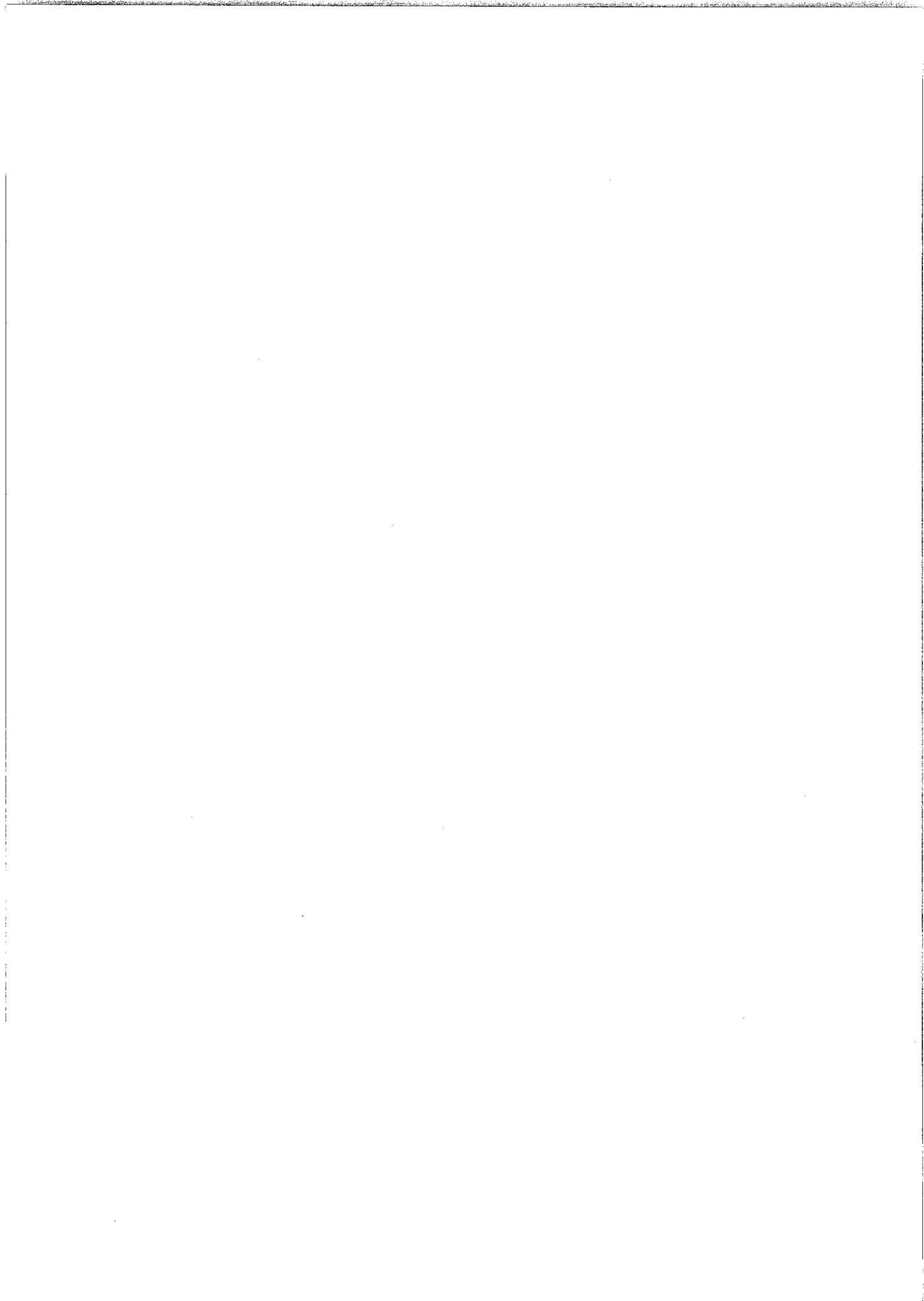
Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би власницима капитала обезбедило повраћај (профит), а користи осталим заинтересованим странама, као и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Предузеће може да изврши корекцију исплата добити, врати капитал власницима капитала, повећа капитал, или, пак, може да прода средства како би смањила дугове.

Рачуноводствене процене и просуђивања се континуирано вреднују и заснивају се на историјском искуству и другим факторима, укључујући очекивања будућих догађаја за које се верује да ће у датим околностима бити разумна.

Обезвређење нефинансијске имовине

На дан извештавања, руководство Предузећа анализира вредности по којима су приказана нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема Предузећа. Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности. Разматрање обезвређења захтева од руководства субјективно просуђивање у погледу токова готовине, стопа раста и дисконтних стопа за јединице које генеришу токове готовине, а које су предмет разматрања.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године**

Резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда

Трошкови утврђених накнада запосленима након одласка у пензију након испуњених законских услова и јубиларних награда утврђују се применом актуарске процене. Актуарска процена укључује процену дисконтне стопе, будућих кретања зарада, стопе морталитета и будућих повећања накнаде по одласку у пензију. Због дугорочне природе ових планова, значајне неизвесности утичу на исход процене.

Резервисање по основу судских спорова

Предузеће је укључено у већи број судских спорова који проистичу из његовог свакодневног пословања и односе се на комерцијална питања, као и питања која се тичу радних односа, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања. Предузеће рутински процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација. Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

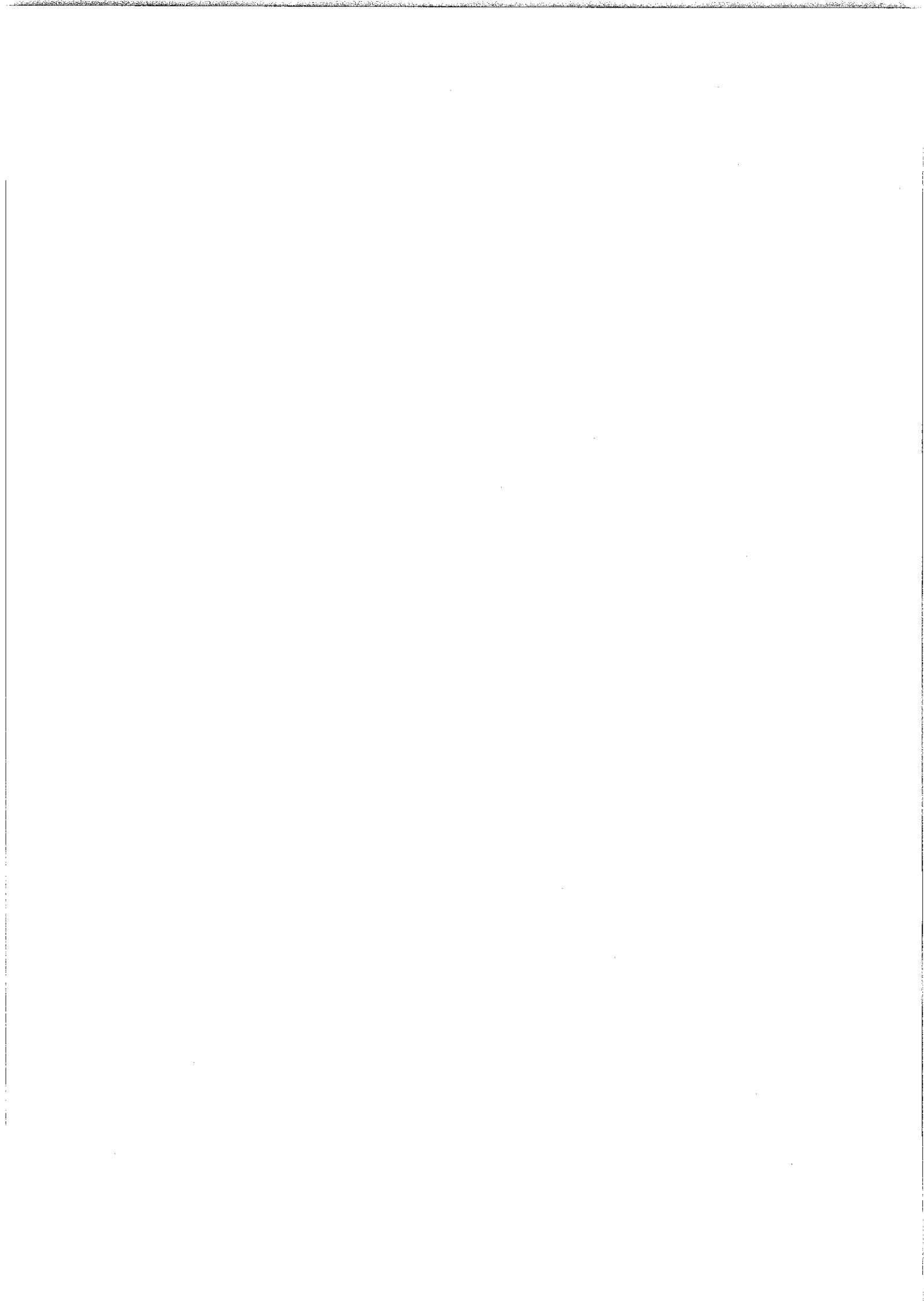
Одложена пореска средства

Одложена пореска средства признају се на све неискоришћене пореске кредите до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески кредити могу искористити. Значајна процена од стране руководства Предузећа је неопходна да би се утвридио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

4.3. Кључна просуђивања о ефектима светске економске кризе

Текућа светска финансијска криза почела је средином 2007. године, при чему су се стварни ефекти на банкарски и привредни сектор у свету испољили током 2008. године. Ефекти кризе одразили су се на смањење улагања на тржишту капитала, смањење ликвидности банкарског сектора, на повећање међубанкарских каматних стопа и проузроковали су велико колебање на тржишту хартија од вредности.

Ефекти кризе у Републици Србији су почели да се осећају у последњем кварталу 2008. године, и прво су се одразили на банкарски сектор кроз значајно повлачење депозита становништа, уз даљи утицај на кризу ликвидности, флукутацију и опадање курса динара у односу на стране валуте, смањење опште привредне активности и платежне способности становништа и привреде.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

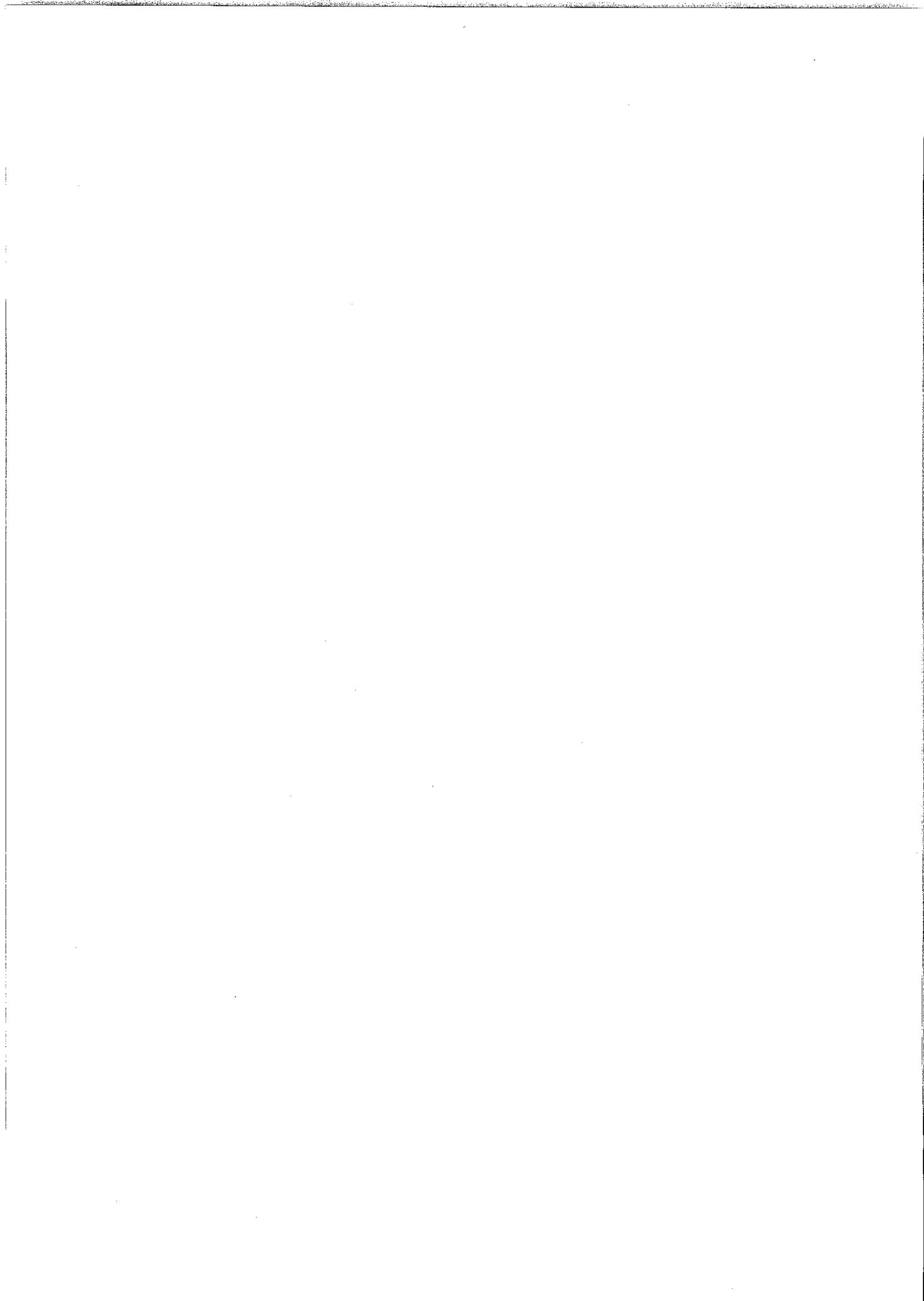

Народна банка Србије и Влада Републике Србије су сетом донетих мера утицале на ублажавање првобитних ефеката кризе, и значајно допринеле враћању поверења у банкарски сектор, као и успостављању услова за оживљавање привредне активности кроз повољније кредитирање. Влада Републике Србије је усвојила "Програм мера за ублажавање негативних ефеката светске економске кризе", чији у главни циљеви очување конкурентности привреде Републике Србије, очување запослености и стимулисање домаће тражње.

Руководство Предузећа очекује да напред наведени општи ефекти кризе на економско окружење у земљи могу утицати на постојећи обим привредних активности, цену увоза, степен наплате потраживања, као и на могућност да обезбеди нове кредите или да рефинансира постојеће.

Предузеће је у процесу разматрања економских параметара и претпоставки неопходних за усклађивање активности са насталом ситуацијом изазваном светском финансијском кризом. Ова разматрања обухватају утицај кризе на постојећу и будућу ликвидност са становишта наплате потраживања од купаца чију ликвидност и солвентност тренутно није могуће проценити, способности измирења обавеза према добављачима и банкама, као и могућности прибављања повољних извора кредитирања за премошћавање критичних ситуација.

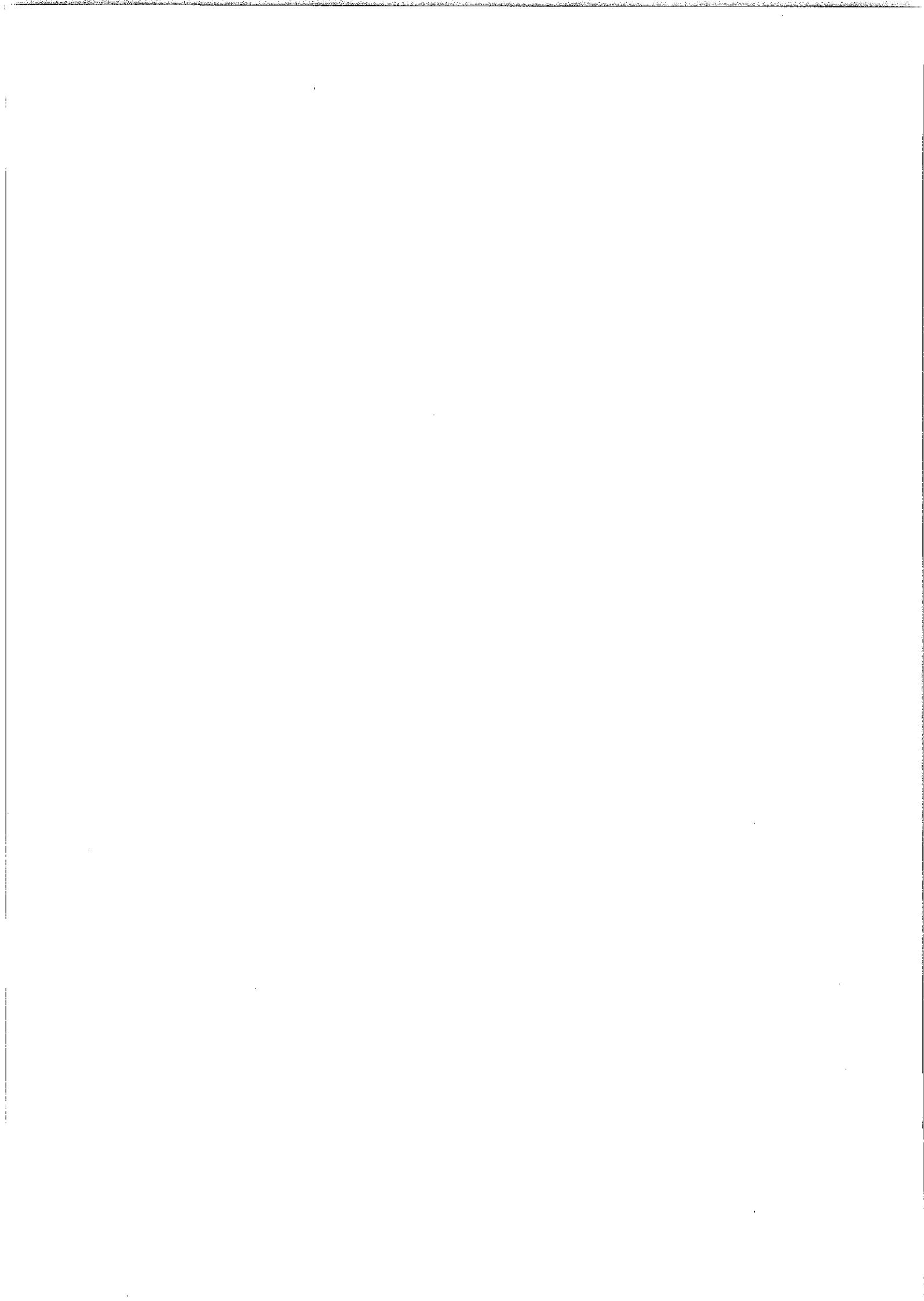
Руководство сматра да, у датим околностима, предузима све неопходне мере како би обезбедило одржив раст и развој Предузећа. Такође, руководство Предузећа није у могућности да поуздано процени даље ефекте кризе на економско окружење у Републици Србији, као ни утицај на финансијски положај и резултате пословања Предузећа, али сматра да ни у ком случају ефекти кризе неће довести у питање наставак његовог пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

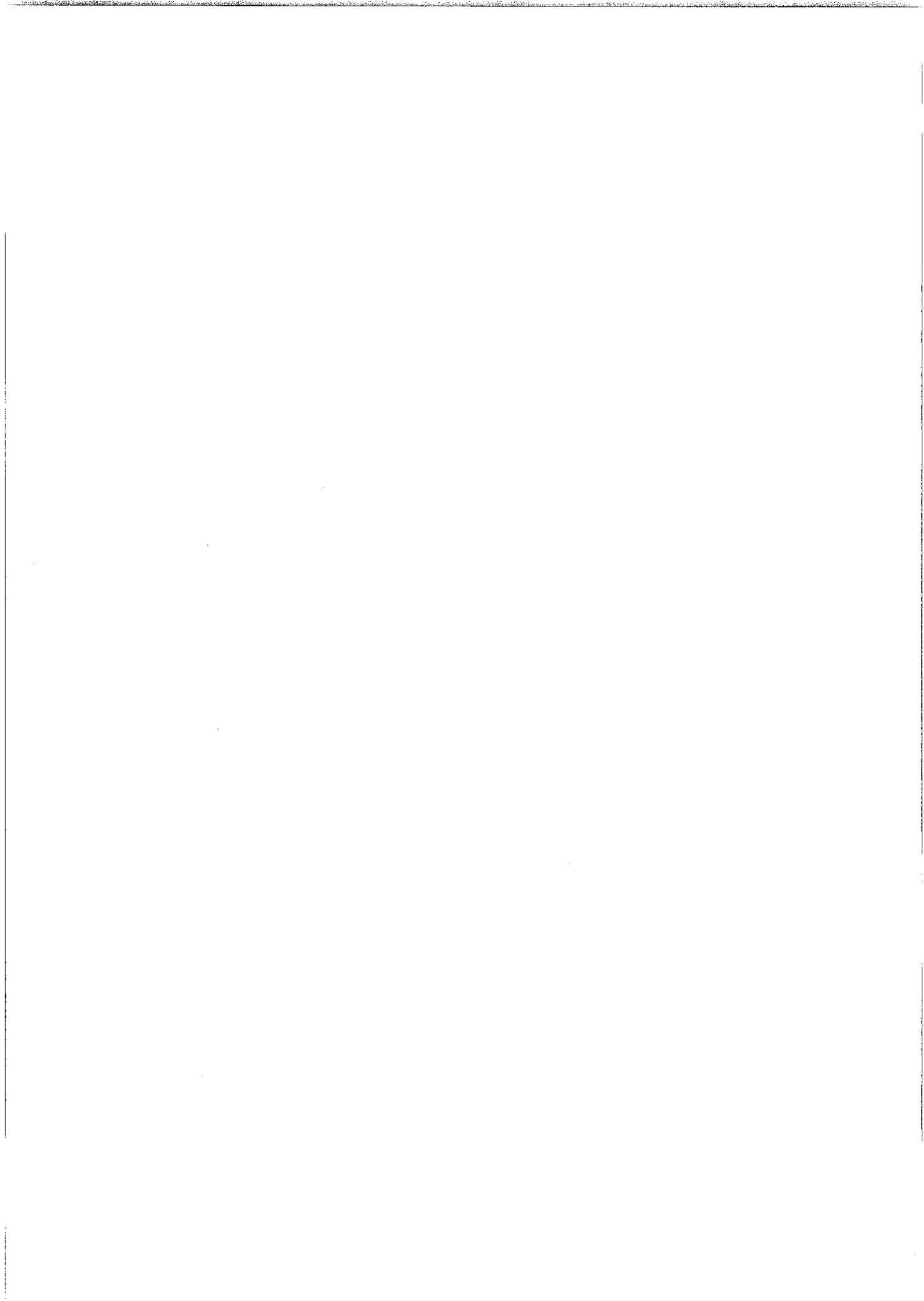
5. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

ОПИС	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце и слична права	Остала нематеријална улагања	Нематеријал на улагања у припреми	Аванси	Укупно
Набавна вредност						
01.јануар 2011.године		47.393				47.393
Набавке		4.973				4.973
Отуђења и расходовања		-2.075				-2.075
Стање на дан 31.децембар 2011.год		50.291				50.291
Исправка вредности						
1.јануар 2011.године		-43.954				-43.954
Амортизација		-2.659				-2.659
Отуђења и расходовања		2.075				2.075
Стање на дан 31.децембар 2011.год		44.538				44.538
Садашња вредност 31.12.2011.		5.753				5.753

6. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

Основна средстава	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвестиционе некретнине	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине постројења и опрема у припреми	Аванси за некретнине постројења и опрему	Укупно некретнине постројења и опрема
Набавна вредност:								
Стanje 01.01.2011	2.735.674	36.374.471	930.571		898	6.197.897	226.249	46.465.760
Нове набавке и дати аванси		214.246	133.487			5.790.353	1.024.993	7.163.079
Пренос са основних средства у припреми		971.049	41.516			-1.012.565		
Приузета средства од других правних лица	12	20.688						20.700
Пренос са/између група		5.512	-9.419			-53.003	-14.089	-70.999
Обезвређење								
Отуђивање, расходовање		-20.065	-30.745			-125	-316.777	-367.712
Продала са ОС у припреми						-3.085.632		-3.085.632
Стanje на дан 31.12.2011.	2.735.686	37.565.901	1.065.410	898	7.836.925	920.376	50.125.196	
Исправка вредности								
Стanje 01.01.2011.		-4.154.672	-399.860			-325.571	-46.777	-4.926.880
Амортизација за 2011. годину		-1.162.090	-87.158					-1.249.248
Пренос између група		-958	948					-10
Обезвређење						-28.953	-5.609	-34.562
Отуђивање, расходовање		2.857	27.583					30.440
Стanje на дан 31.12.2011.	-5.314.863	-458.487		898	354.524	-52.386	-6.180.260	
Садашња вредност 31. Децембра 2011.	2.735.686	32.251.038	606.923		867.990		43.944.936	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

Одлуком Управног одбора предузећа од 23.05.2011.године број 01-04-25/87-1 одобрено је отуђење средстава ЈП Србијагас вредности 3.085.632 хиљаде РСД нето који су у функцији изградње и управљања складиштем у својину ПСГ Банатски Двор.

7. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

(1) Учешћа у капиталу зависних правних лица

Учешћа у капиталу зависних правних лица односе се на акције/уделе у следећим друштвима:

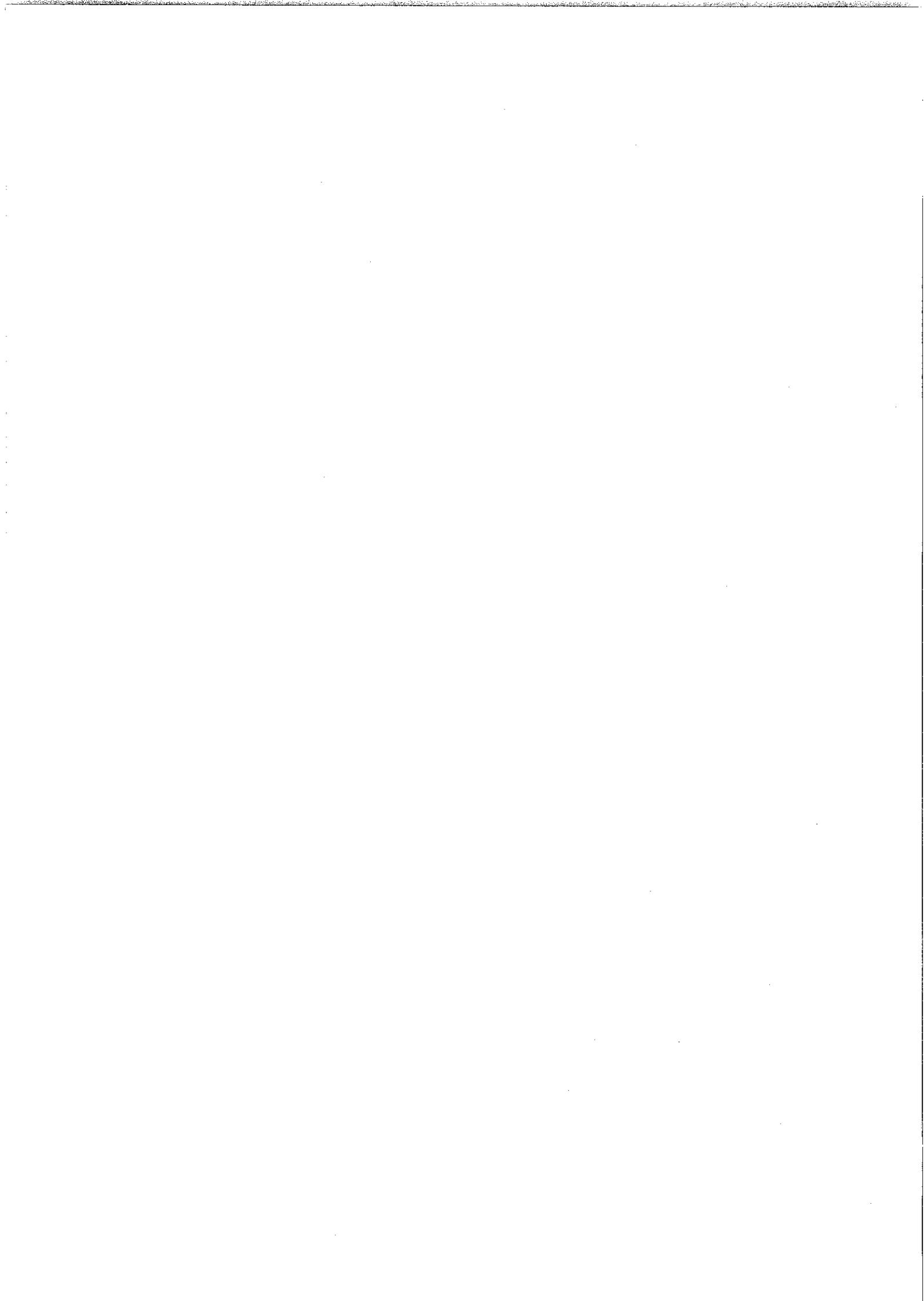
Назив зависног лица и седиште	Година 2011.	% учешћа
КК Војводина, Нови Сад	0	0
„Апагас“доо, Апатин	282	100
„Природни гас“ доо, Панчево	292	100
„Енергогас“, Подгорица	155.084	100
„Агрожив“, Панчево	1.212.920	100
„Српска фабрија стакла“, Параћин	3.211.230	57,54
ЈП „Гас-Бачеј“, Бачеј	78.319	51
„Лозница-газ“, Лозница	78.887	51
„МСК“; Кикинда	1.536.670	50,75
Минус исправке вредности:	1.296.254	
Стање на дан 31.12.2011.године	4.977.501	

На основу Одлуке УО Предузећа број 01-04-21/92-1 од 28. Јула 2011.године извршен је пренос 100% удела Предузећа у зависном предузећу КК "Војводина Србијагас" доо кошаркашком клубу "Нови Сад".

(2) Улагања код повезаних правних лица

Учешћа у капиталу повезаних правних лица односе се на:

Назив повезаног правног лица и седиште	Година 2011.	% учешћа
“Прогресгас-трејдинг”, Београд	229.263	50
“ПСГ-БАНАТСКИ ДВОР”	2.623.947	49
“ЈУЖНИ ТОК”, -“SOUT STREAM”	532.928	49
“Согаз”, Нови Сад	300.687	49
“Информатика”, Београд	220.000	30,55
“Југоросгаз”; Београд	812.586	25
Минус исправке вредности:	146.607	
Стање на дан 31.12.2011.године	4.572.804	

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године**

На основу Одлуке УО Предузећа извршена је продаја и пренос 7% удела у предузећу ПСГ Банатски Двор.

Током 2011.године , а на основу члана 20. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од опшег интереса ("Сл.Гласник РС " бр.25/2000, 25/2002, 107/2005, 108/2005-исправка и 123/2007/др.закона) члана 15. Став 1. Тачка 7. Одлуке о оснивању Јавног предузећа за транспорт, складиштење, дистрибуцију и трговину природног гаса ("Сл. Гласник РС" , бр. 60/2005, 51/2006, 71/2009 и 22/2010), члана 27. Став 1. Тачка 5. Статута Јавног предузећа "СРБИЈАГАС" Нови Сад и члана 26. Пословника о раду Управног одбора ЈП "Србијагас", Управни одбор ЈП "Србијагас" је донео:

- Одлуку о улагању капитала ради оснивања Акционарског друштва за осигурање "SOGAZ", Нови Сад;
- Одлуку о улагању капитала у "South Stream Serbia"AG ,Цуг, Швајцарска.

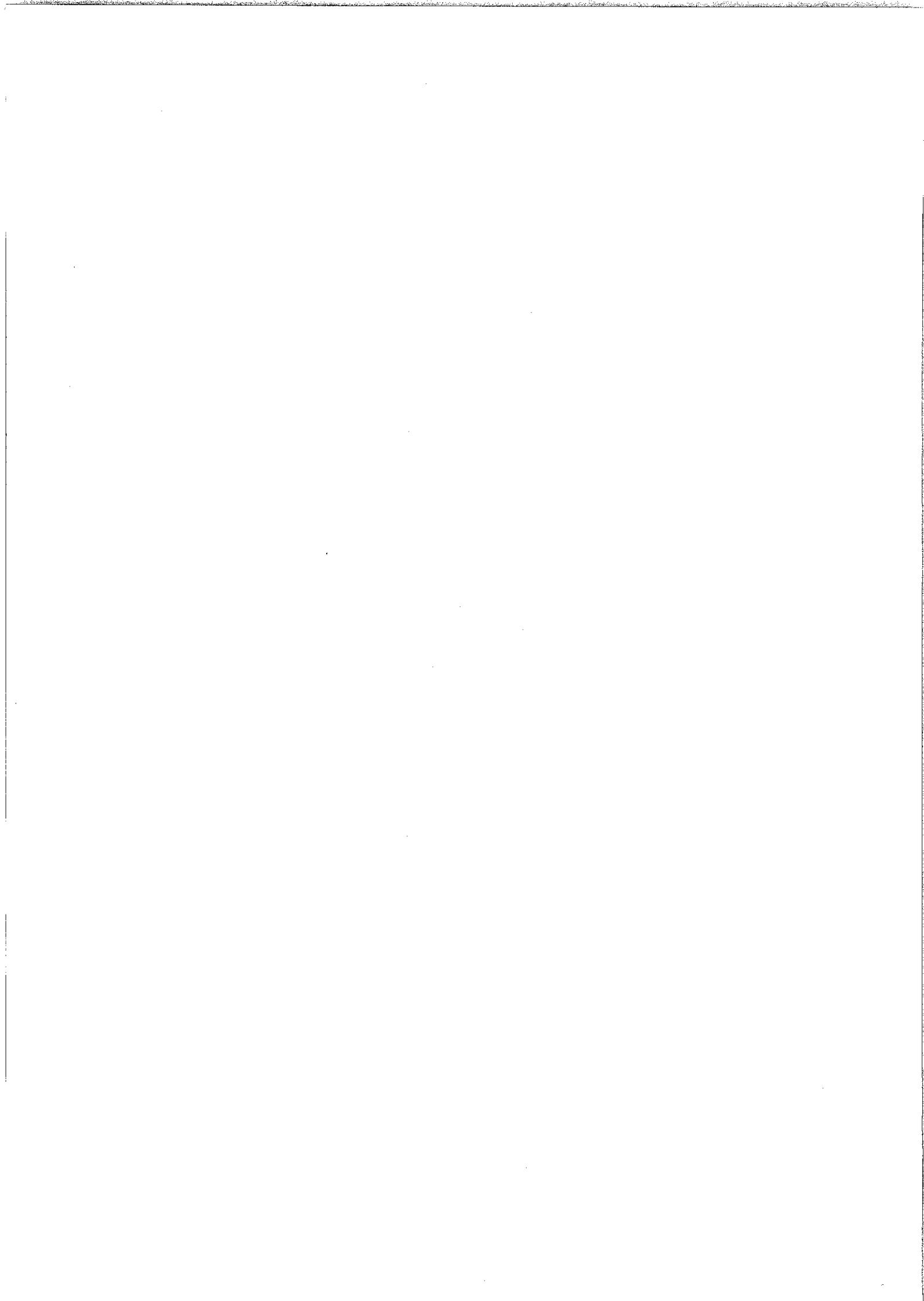
(3) Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају:

Учешћа у капиталу осталих правних лица односе се на:

Назив правног лица и седиште	Година 2011.	% учешћа
Застава аутомобили, Крагујевац	758	0,03
„Јухор“, Јагодина	18.865	1,35
Лука слободна зона, Београд	4.870	3,29
Комерцијална банка, Београд	71.758	2,78
Привредна банка, Београд	15.115	0,18
Астра банка, Београд	8.839	0
„Петрохемија“, Панчево	1.955.145	13,38
Дунав банка, Звечан	60.008	
Минус исправке вредности:	87.289	
Стање на дан 31.12.2011.године	2.048.069	

Улагањима Предузећа у капитал других правних лица тргује се јавно на Београдској берзи.

Фер вредност осталих улагања којима се тргује на активном тржишту утврђује се на основу текуће тржишне вредности у моменту закључења пословања на дан 31. децембра 2011. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

(4) Остали дугорочни финансијски пласмани

ОПИС	2011.	2010.
Дугорочни кредити матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима		
Хартије од вредности које се држи до доспећа		
Остали дугорочни финансијски пласмани	26.128.020	838.117
Минус: исправка вредности	316.944	645.106
Стање на дан 31. децембра 2011.године	25.811.076	193.011

На основу Закључка Владе Републике Србије 05 Број 41-8966/2011/1 и 05 Број 023-9337/2011-1, Управни одбор ЈП „СРБИЈАГАС“, Нови Сад је донео Одлуку о повећању капитала ЈП „СРБИЈАГАС“, Нови Сад и улагању капитала ЈП „СРБИЈАГАС“ у ХИП Азотару, Панчево број 01-04-25/101-3 од 29.12.2011. године и Одлуку о улагању капитала ЈП „СРБИЈАГАС“, Нови Сад у МСК, Кикинда конверзијом потраживања у трајни улог стицањем акција број 01-02-25/103-2 од 30.12.2011. године. Будући да наведено није спроведено у АПР Републике Србије, евиденција ових промена је извршена на рачуну Улагања која се могу конвертовати у капитал.

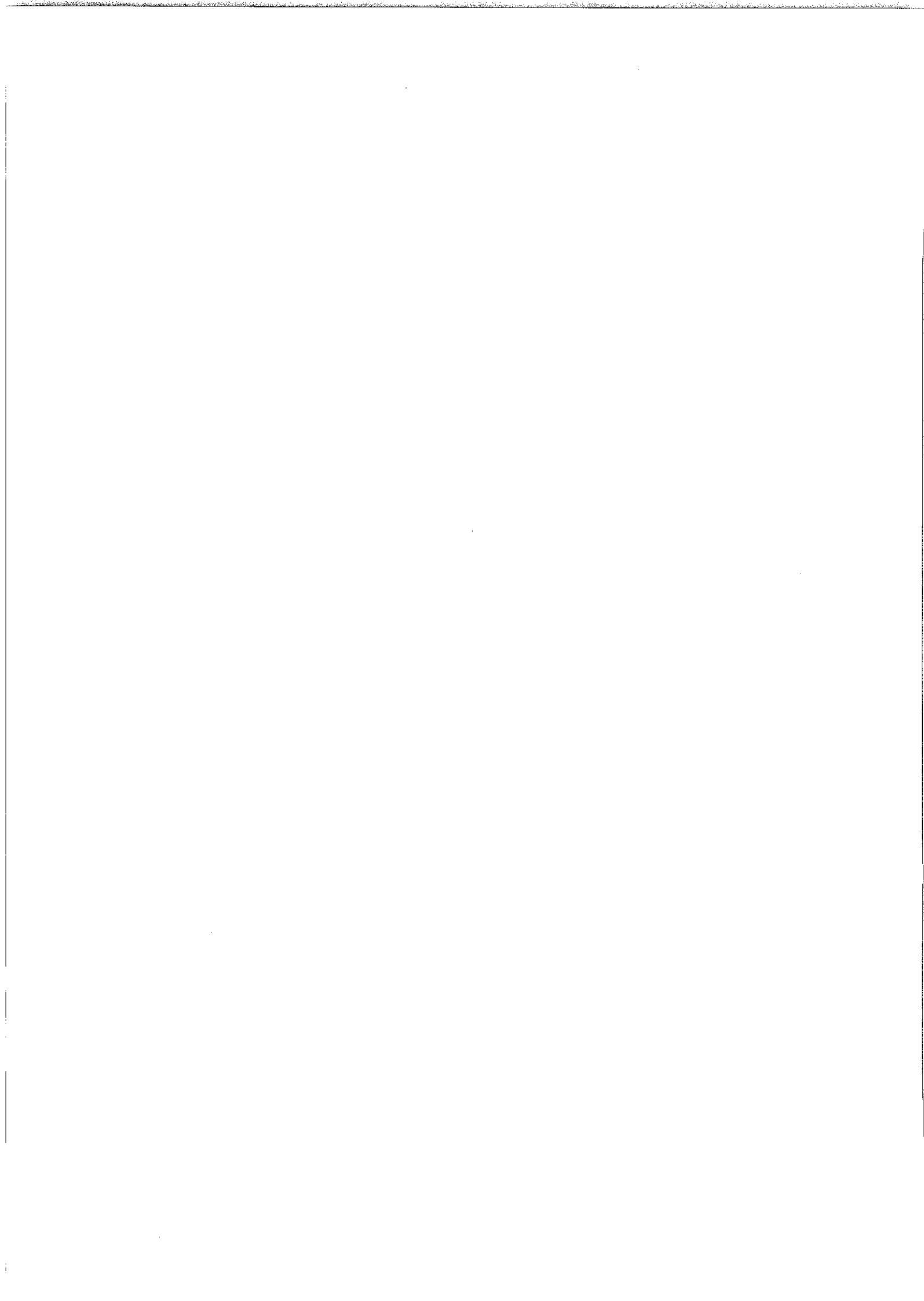
Фер вредност кредита датих запосленима заснива се на новчаним токовима дисконтованим тржишном каматном стопом по којој би Предузеће могло да прибави дугорочне позајмице и која одговара текућој тржишној каматној стопи на сличне финансијске инструменте у текућем извештајном периоду. Приликом процене коришћене су различите дисконтне стопе, у зависности од одрдби закључених уговора, односно:

- 10% за уговоре са валутном клаузулом
- 12.9% за уговоре са шестомесечном ревалоризацијом
- 13% за динарске уговоре са каматом од 8 и 9%

Руководство Предузећа сматра да вредност по којој су кредити дати радницима исказани у пословним књигама одговара њиховој тржишној вредности.

8. ЗАЛИХЕ

ОПИС	2011.	2010.
Материјал	579.081	463.148
Недовршена производња		
Готови производи		
Роба	7.290.307	10.422.701
Дати аванси за залихе и услуге	617.839	366.186
Минус: исправка вредности	428.260	349.806
Стање на дан 31. децембра	8.058.967	10.902.229

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године

9. ПОТРАЖИВАЊА

ОПИС	2011.	2010.
Потраживања по основу продаје	43.201.471	38.588.320
Потраживања од повезаних правних лица	1.218.666	356.963
Потраживања из специфичних послова	1.036.917	530.577
Остале потраживања	9.292.285	8.320.044
Минус: исправка вредности	32.695.436	31.866.300
Стање на дан 31. децембра	22.053.903	15.929.604

Промене на рачуну исправке вредности потраживања су:

ОПИС	2011.	2010.
Стање на дан 1. јануара	31.866.300	29.849.048
Додатна исправка вредности	5.217.414	5.219.298
Директан отпис претходно исправљених потраживања	367.894	42.366
Наплаћена исправљена потраживања	4.020.384	3.159.680
Стање на дан 31. децембра	32.695.436	31.866.300

Формирање и укидање исправке вредности потраживања исказује се у оквиру „Осталих расхода/осталих прихода“ у Билансу успеха. Износи књижени у корист исправке вредности искњижавају се када се не очекује да ће бити наплаћени. На основу Закључка Владе Републике Србије број 05 023-8794/2011 извршена је процена наплативости потраживања од предузећа „ХИП Петрохемија“, за део који ће се конвертовати у капитал у износу од 3.016.129 хиљада РСД, тако да је за исти износ укинута исправка текуће године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

10. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

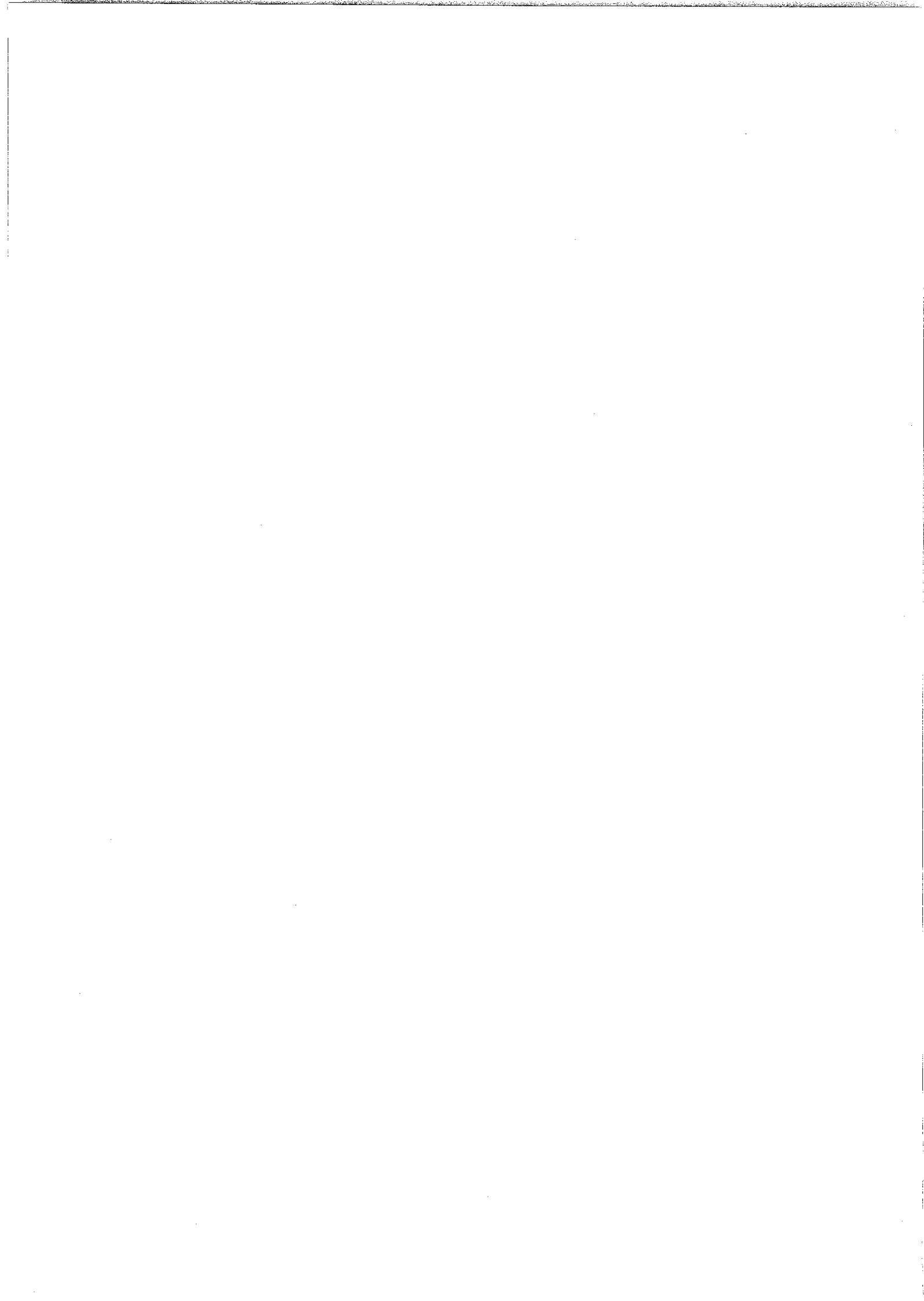
ОПИС	2011.	2010.
Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	4.289.455	9.492.682
Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана правна лица	1.128.605	
Краткорочни кредити у земљи	9.519.867	10.960.861
Краткорочни кредити у иностранству		
Део дугорочних финансијских средстава који доспева за наплату до једне године		
Хартије од вредности које се држи до доспећа – део који доспева до једне године		
Хартије од вредности којима се тргује		
Остали краткорочни финансијски пласмани	8.589.951	73.203
Минус: Исправка вредности	821.227	1.814.440
Стање на дан 31. децембра 2011.године	22.706.651	18.712.306

(а) Краткорочни кредити и пласмани

Краткорочни кредити и пласмани у земљи и иностранству се односе на дате робне и финансијске кредите одобрене зависним и трећим лицима.

Препоруком Владе РС дистрибутерима који снадбевају домаћинства, одобрава се дужи рок доспећа дела рачуна (6 месеци од дана промета). Поред наведених потраживања која су евидентирана у групи краткорочних пласманима, најзначајнији пласмани представљају репограмирана потраживања дужницима за испоручени природни гас и то:

ЈКП "Београдске електране", Београд	2.377.470	
"Српска фабрика стакла ", Параћин	2.473.841	
"МСК", Кикинда	210.000	
Стање на дан 31. децембра (најзначајнији дужници)	5.061.311	

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године**

11. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

ОПИС	2011.	2010.
Хартије од вредности – готовински еквиваленти	15	5
Текући (пословни) рачуни	82.682	269.968
Издвојена новчана средства и акредитиви		
Благајна	1.006	782
Девизни рачун	49.811	10.259
Девизни акредитиви		
Девизна благајна		
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена		
Остале новчане средства	6.851	3.113
Стање на дан 31. децембра 2011. године	140.365	284.130

12. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

ОПИС	2011.	2010.
Порез на додату вредност		278
Унапред плаћени трошкови	40	40
Разграничени порез на додату вредност	236.300	772.939
Потраживања за нефактурисани приход		
Разграничени трошкови по основу обавеза		135.198
Разграничени негативни нето ефекти к.р./в.к.	1.071.066	1.081.484
Остале активна временска разграничења	330.774	118.491
Стање на дан 31. децембра	1.638.180	2.108.430

Остале активна временска разграничења представљају ПДВ у примљеним авансима.

Како што је наведено у напомени 3.1 Предузеће је одлучило да нето ефекат обрачунате уговорене валутне клаузуле, као и нето ефекат обрачунатих курсних разлика са стањем на дан 31. децембра 2010. године по основу дугорочних потраживања и обавеза, не искаже у приходима односно расходима текућег периода. Нето ефекат обрачунате уговорене валутне клаузуле, као и нето ефекат обрачунатих курсних разлика, формираних на напред наведени начин, исказани су у оквиру осталих активних временских разграничења на дан 31. децембра 2011. године у износу од 1.071.066 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

13. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

Ванбилансна актива:

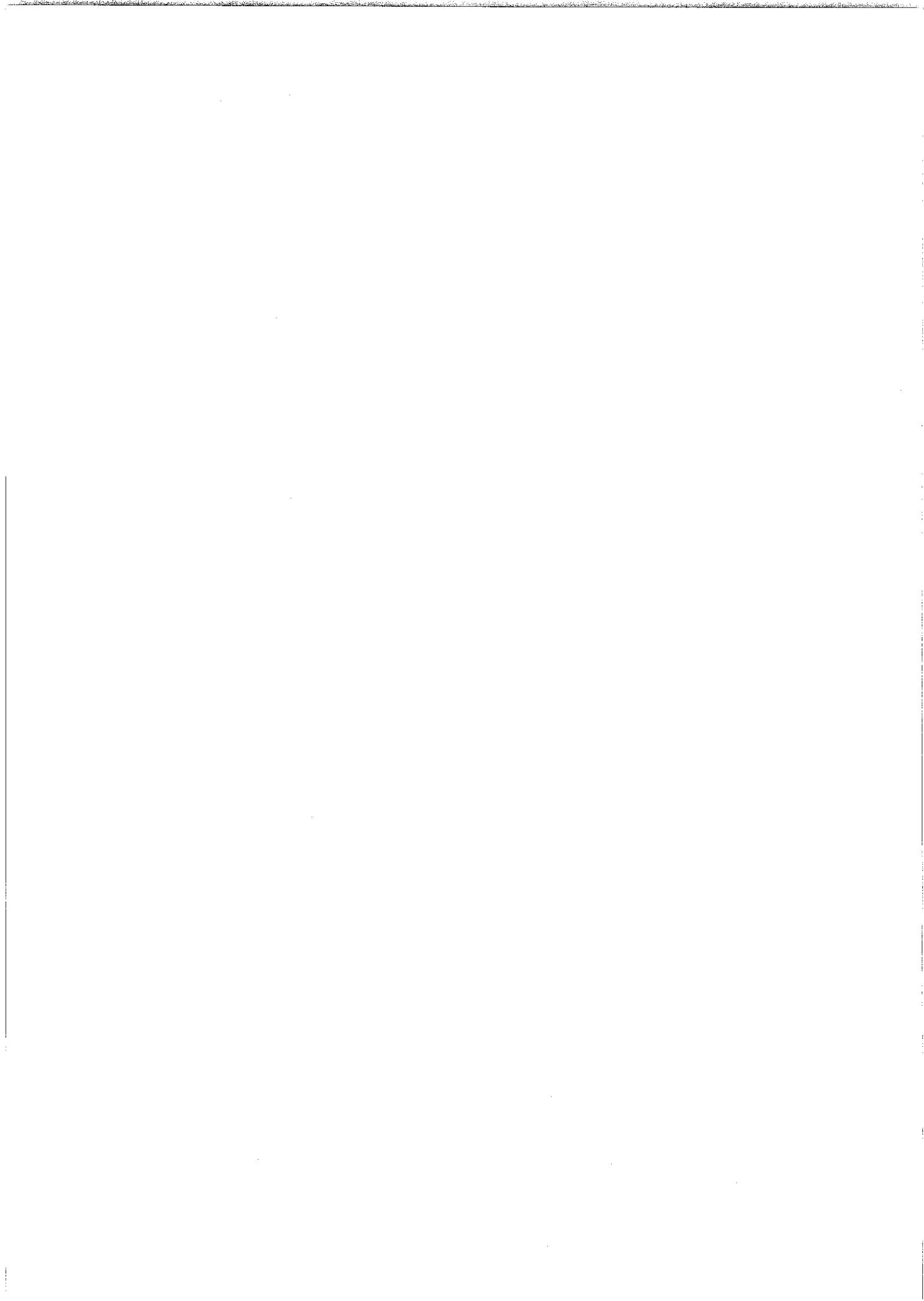
• Средства других лица (ТЦ Јелен)	1.995
• Примљени авали и гаранције	991.418

Ванбилансна пасива:

• Потенцијалне обавезе према НИС Нафтагасу по основу Одлука о консолидацији	3.812.301
• Камате по дугорочним финансијским обавезама које доспевају у наредним годинама	564.049
• Обавезе за дате авале и гаранције	7.125.570
• Грађевински радови-инвестиције у току	330.709

14. РЕЗЕРВЕ И КАПИТАЛ

Капитал и резерве	Основни капитал	Остали капитал	Резерве	Ревалоризационе резерве	Нереализовани добици/губици по основу ХОВ	Нераспоређени добитак	Губитак до висине капитала	Укупно
Стање на дан 31.12.2010.	35.990.236		227.424	7.523	-59.921	17.030.511	20.019.230	33.176.543
Исправка материјално значајних ставки - повећање								
Исправка материјално значајних ставки - смањење						-103.517		-103.517
Стање на дан 01.01.2011.	35.990.236		227.424	7.523	-59.921	16.926.994	20.019.230	33.073.026
Повећање у току године		4.525.098			-40.500	1.251.861		5.736.459
Смањење у току године						-678.645		-678.645
Стање на дан 31. децембра 2011.	35.990.236	4.525.098	227.424	7.523	-100.421	17.500.210	20.019.230	38.130.840

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године**

(а) Основни капитал

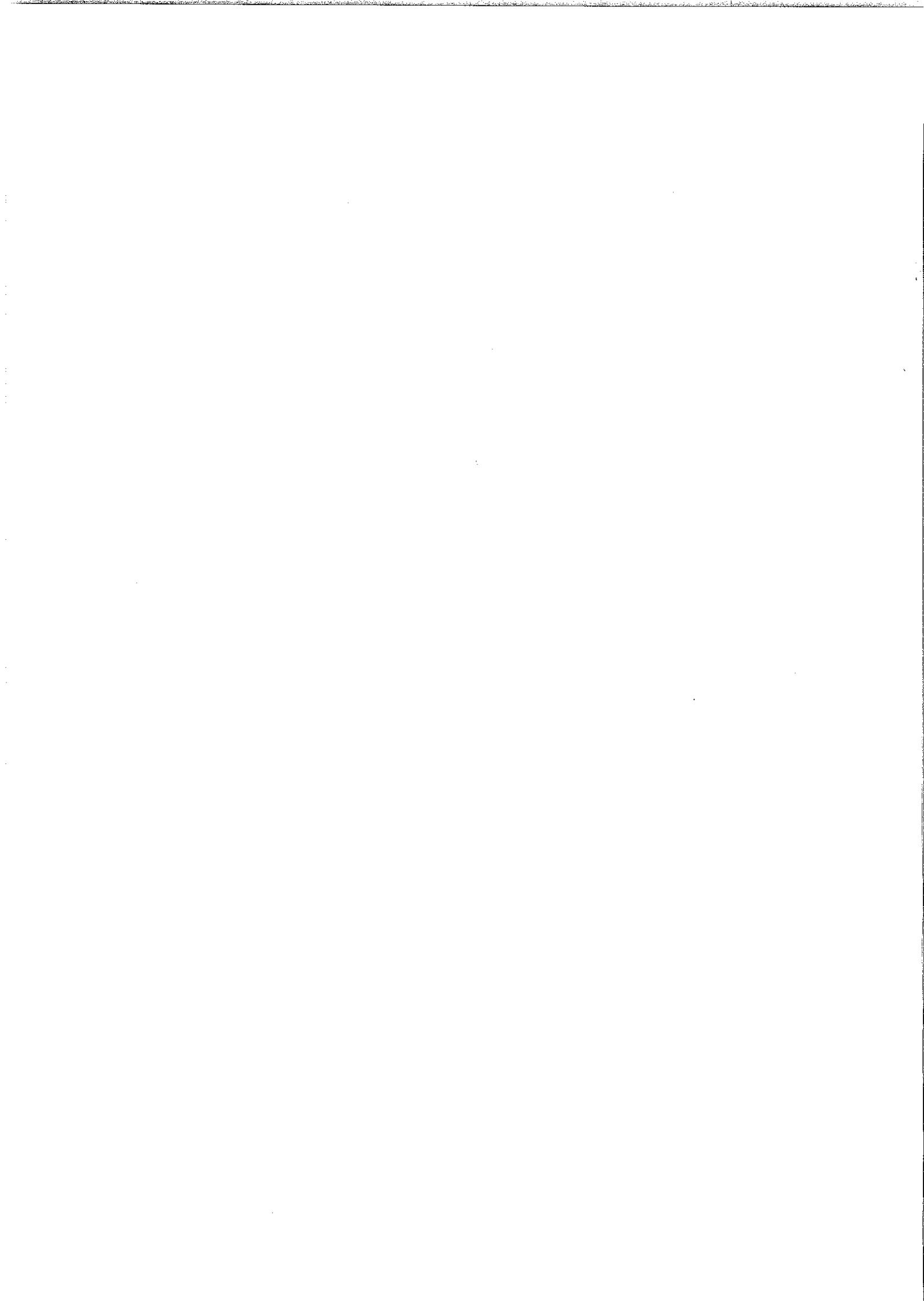
Основни капитал ЈП "Србијагас" Нови Сад, обухвата државни капитал и износи 35.990.236 хиљада динара, односно 378.046.250,01 евра

(б) Остали капитал

На основу Закључка Владе РС 05 Број:41-8966/2011-1 од 25.11.2011.године, донета је одлука да се потраживања Републике Србије према ХИП Азотара доо, Панчево пренесу на ЈП "Србијагас", Нови Сад, а која се односе на плаћене обавезе према Export import bank of China у износу од УСД 25.129.692,3 а по основу потраживања према Париском клубу чији је гарант Привредна банка ад, Панчево у износу од УСД 32.902.750 и ЕУР 1.891.549,75, а што све у динарској противредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан 30.септембар 2011.године износи 4.525.098 хиљада РСД који ће се након уписа у АПР регистровати у основни капитал Предузећа.

(в) Ревалоризационе резерве и нереализовани добици и губици

Нереализовани губици по основу ХОВ расположивих за продају у износу 100.421 хиљада РСД представљају негативан ефекат који се није могао покрити позитивним ефектима промене фер вредности конкретне ХОВ (Информатика ад Београд – 57.915 хиљада РСД, Привредна банка ад Београд 1.694 хиљада РСД и Комерцијална банка ад Београд 312 хиљада динара током 2010.године и у 2011.години имамо Комерцијална банка, Београд 208 хиљада РСД, Привредна банка 1.300 хиљада РСД , Информатика 36.135 хиљада РСД и Дунав, Звечан 2.857 хиљада РСД).

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године**

15. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

(а) Судски спорови

Резервисања за судске спорове формирају се у износу који одговара најбољој процени руководства Предузећа у погледу издатака који ће настати да се такве обавезе измире. Стручне службе су на основу расположивих података предложиле резервисања у износу од 175.017 хиљада РСД.

(б) Отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене. Имајући у виду да у Републици Србији не постоји развијено тржиште за овакве обvezнице, коришћена је рефернетна стопа Народне банке Србије.

Накнаде запосленима:

ОПИС	2011.	2010.
Отпремнине	99.270	51.406
Јубиларне награде	167.771	171.193
Статије на дан 31. децембра	267.041	222.599

Основне актуарске претпоставке које су коришћене су:

Основица за обрачун отпремнина	Најповољнији од следећих износа: Просечна за зарада радника у новембру 2011. године; просечна зарада исплаћена у Друштву у новембру 2011. године; Просечна зарада исплаћена у РС у новембру 2011. године.
Основица за обрачун јубиларних награда	просечна зарада исплаћена у Друштву у новембру 2011. године
Пројектовани раст зарада	5,00%
Дисконтна стопа	10,00%
Стопа флуктуације	3,00%

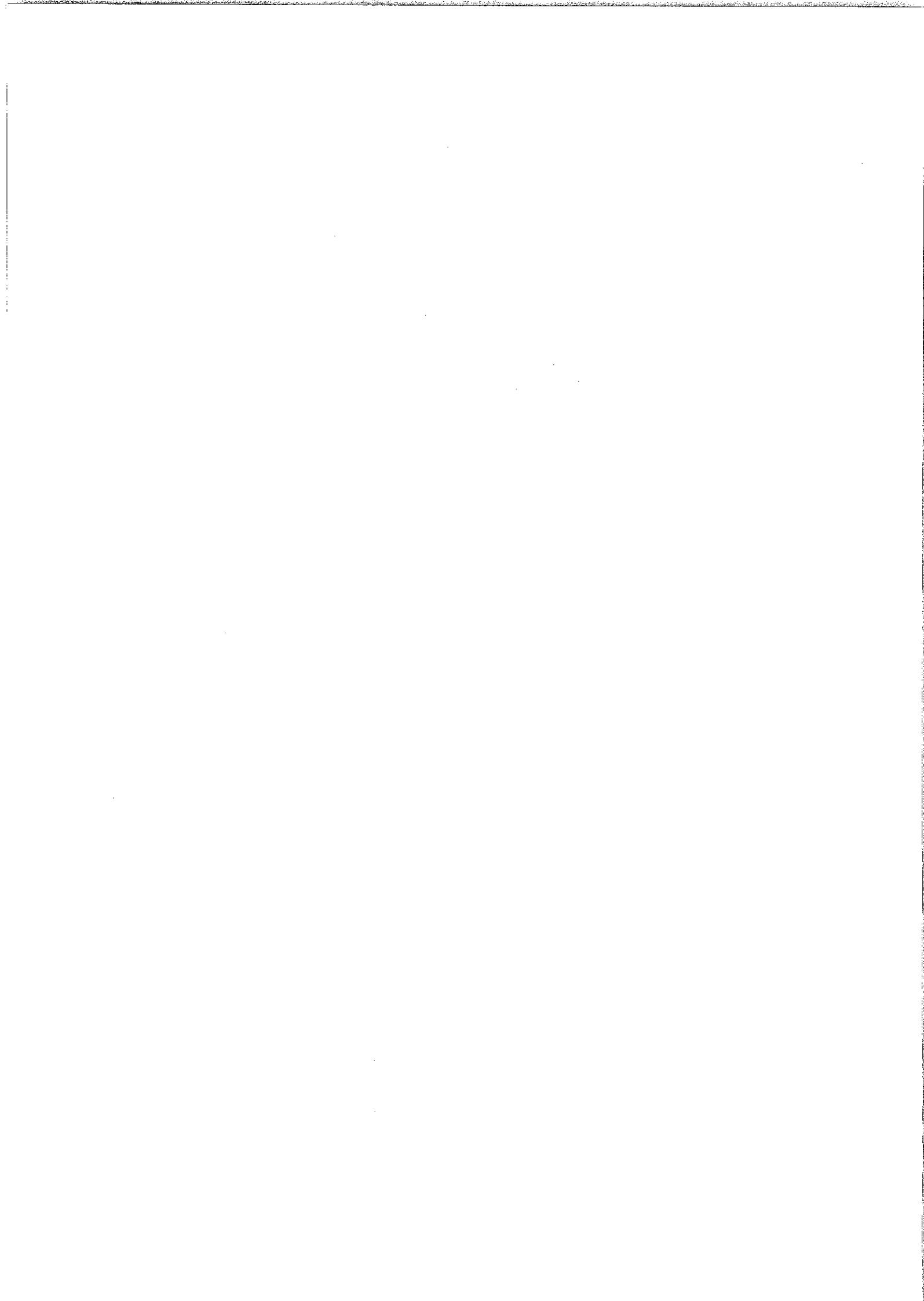
НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

16. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	2011.	2010.
Финансијски кредит од:		
- банака у земљи	42.312.163	19.563.580
- банака у иностранству	5.232.045	5.274.910
Робни кредити од:		
- добављача у земљи	117.784	173.175
- добављача у иностранству		
- остали дугорочни кредити	20.000	
Укупно дугорочни кредити	47.681.992	25.011.665
Део дугорочних кредити који доспева до једне године	-60.488	53.383
Дугорочни део дугорочних кредити	47.621.504	24.958.282

Књиговодствена вредности кредита Предузећа изражена је у следећим валутама:

	Валута	Износ у валути		Износ у 000 РСД	
		Дугорочни део	Краткорочни део	Дугорочни део	Краткорочни део
Континентал банка	Eвро	14.355.879,74	578.055,39	1.502.212	60.488
СВЕГА:	Eвро	14.355.879,74	578.055,39	1.502.212	60.484

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године

17. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

ОПИС	2011.	2010.
Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица		
Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица		
Краткорочни кредити у земљи	16.900.739	12.945.598
Краткорочни кредити у иностранству	11.297.010	6.473.506
Део дугорочних кредити који доспева до једне године (обеладањено у напоменама за дугорочне обавезе)	60.488	53.383
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године (обеладањено у напоменама за дугорочне обавезе)		505
Обавезе по краткорочним хартијама од вредности		
Остале краткорочне финансијске обавезе	60.001	2.927.380
Стање на дан 31. децембра	28.318.238	22.400.372

Краткорочни кредити од банка у земљи:

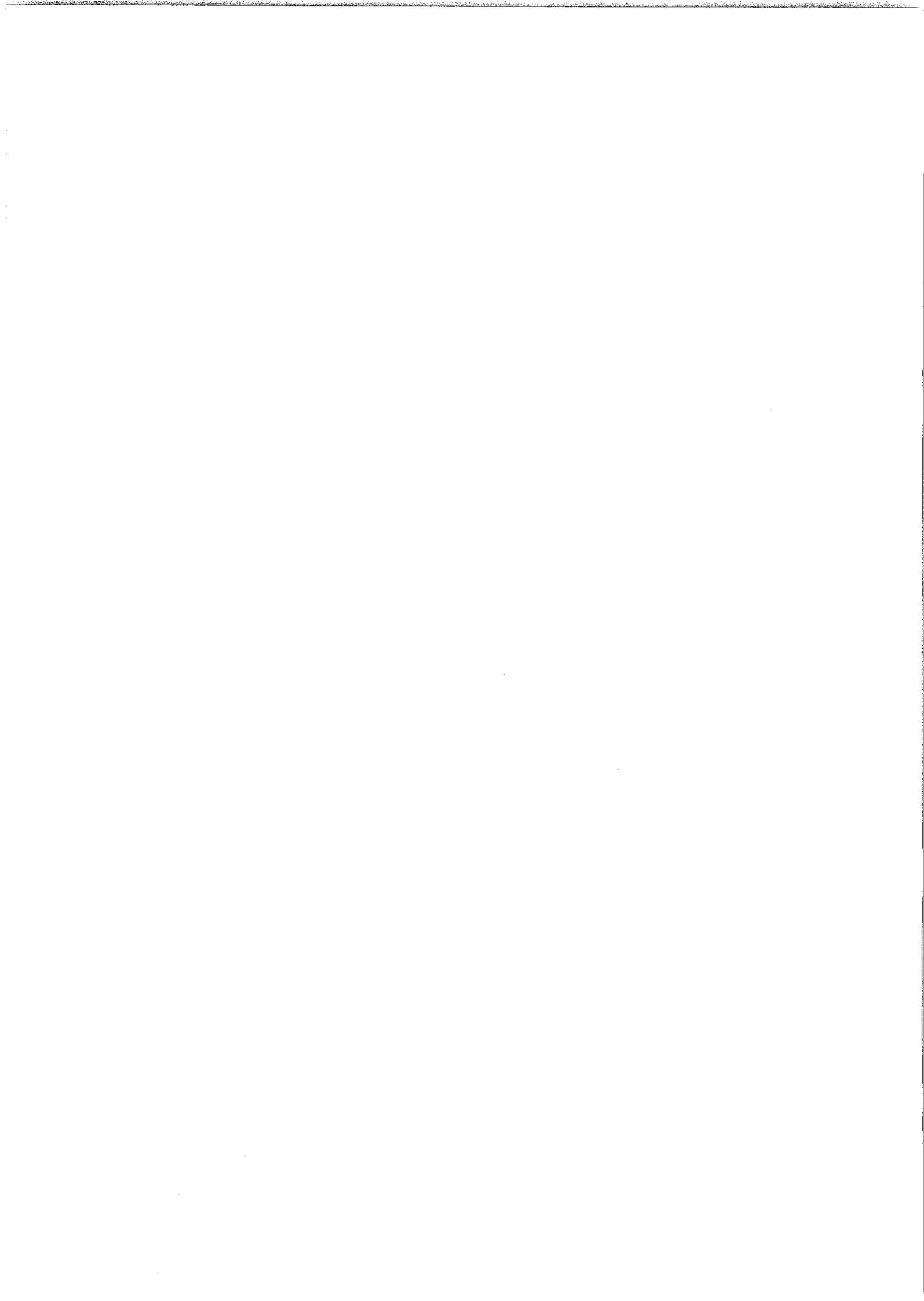
Кредитор	Валута	Износ у валути	Износ у 000 РСД
Уникредит банка	ЕУР	10.000.000,00	1.046.409
Уникредит банка	УСД	7.000.000,00	566.063
Рајфајзен банка	ЕУР	30.000.000,00	3.139.227
Војвођанска банка	ЕУР	15.000.000,00	1.569.614
ЛХБ банка (НБС)	ЕУР	288.722,25	30.212
Финдоместик банка	ЕУР	2.000.000,00	209.282
АИК банка	ЕУР	19.130.682,30	2.003.560
Универсал банка	РСД	500.000.000,00	500.000
Укупно у РСД:			9.064.367

У позицији Краткорочни кредити у земљи поред наведених обавеза према банкама.

Евидентиране су и обавезе према Скупштини града Г. Милановац и Београд у износу од 55.619 хиљада динара (кonto 42251000).

Краткорочни кредити од банка у иностранству:

Кредитор	Валута	Износ у валути	Износ у 000 РСД
Московска банка	УСД	75.000.000,00	6.064.965
Московска банка	ЕУР	50.000.000,00	5.232.045
Укупно у РСД:			11.297.010

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године**

18. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

ОПИС	2011.	2010.
Примљени аванси, депозити и кауције	393.973	342.636
Добављачи у земљи	7.077.349	3.348.998
Добављачи у иностранству	4.332.272	4.734.148
Добављачи – матична и зависна правна лица	15.117	434
Добављачи – остала повезана правна лица	6.308.244	8.419.614
Остале обавезе из пословања	61	30
Обавезе из специфичних послова	130.866	130.866
Стање на дан 31. децембра	18.257.882	16.976.726

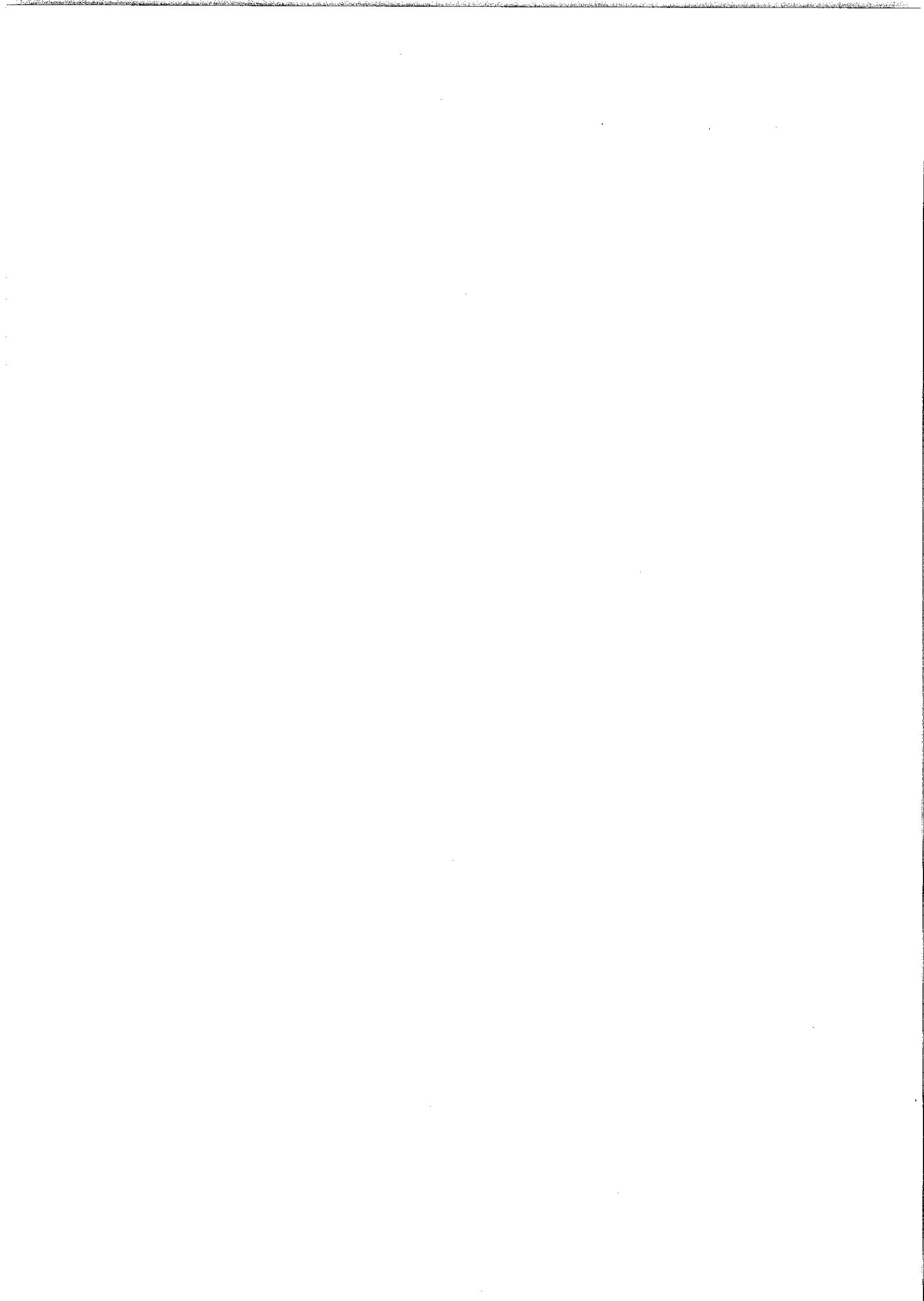
Обавезе према добављачима не носе камату и имају валуту плаћања која се креће у распону од 8 до 90 дана.

Обавезе према добављачима – остала повезана правна лица на дан 31. децембра 2011. године у износу од РСД 6.222.687 хиљада су изражене у УСД 76.950.401,57 и односе се на обавезе по основу преузетог природног гаса према Југоросгазу Београд. Валута плаћања ових рачуна је 30 дана од дана испоруке.

Најзначајније обавезе према добављачима у иностранству су:

- МОЛ Будимпешта, Мађарска 11.100.243,60 УСД (транзит гаса кроз Мађарску)
- Газекспорт Москва, Руска Федерација 42.307.585,31УСД (ткз."стари дуг" – обавезе за преузети гас до 2000. године).

Руководство Предузећа сматра да исказана вредност обавеза из пословања одражава њихову фер вредност на дан биланса стања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

19. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

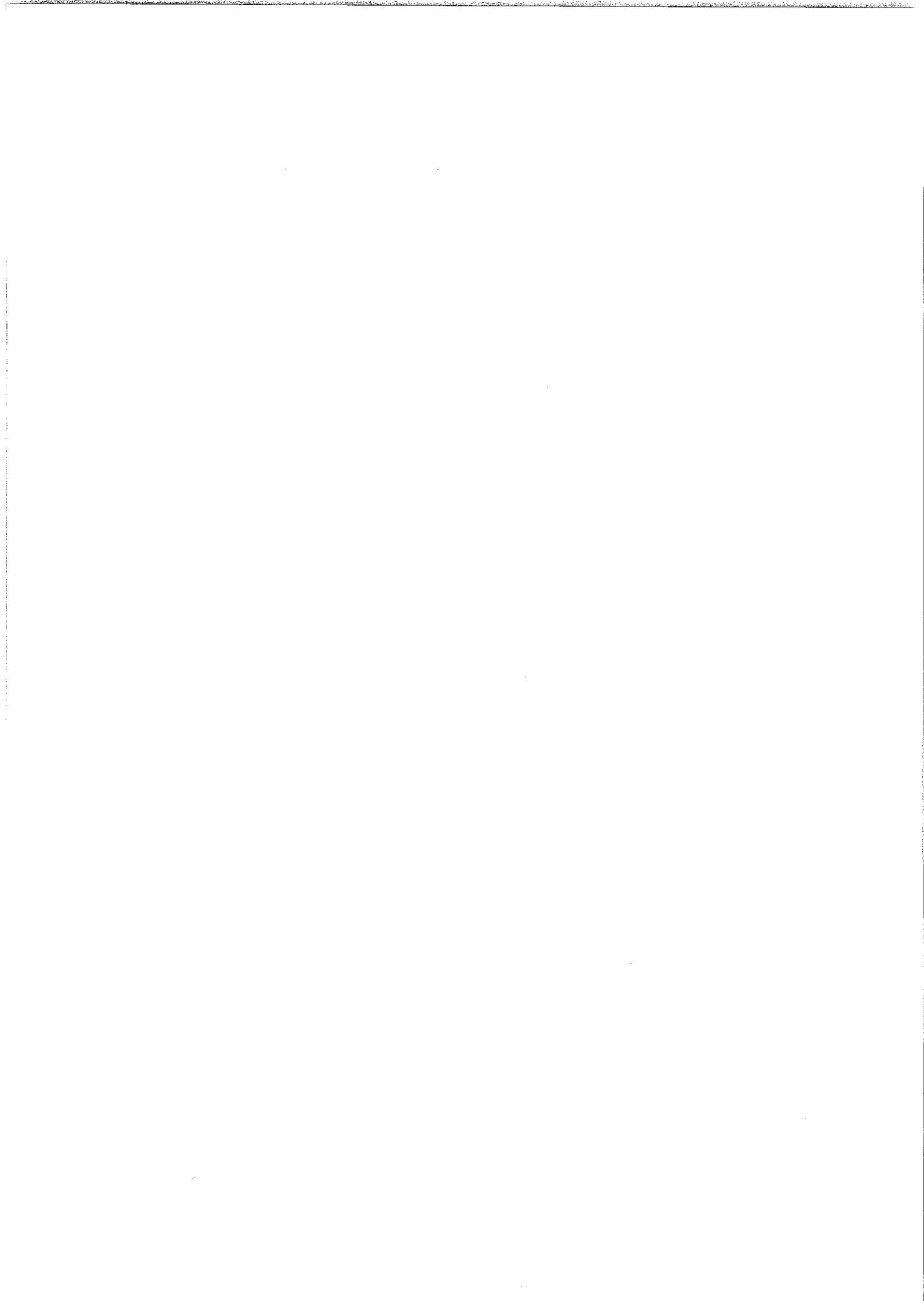
ОПИС	2011.	2010.
Зараде и накнаде зарада, бруто	68.930	56.359
Накнаде зарада које се рефундирају, бруто		
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	875.423	724.356
Обавезе за дивиденде/учешће у добитку		
Обавезе према запосленима		1.111
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	361	357
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	338	
Остале обавезе	481	87
Стање на дан 31. децембра	945.533	782.270

Руководство Предузећа сматра да исказана вредност осталих краткорочних обавеза одговара њиховој фер вредности на дан биланса стања.

20. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

ОПИС	2011.	2010.
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталых јавних прихода:		
Обавезе за порез на додату вредност	18.501	269.686
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке	4.571	2.563
Обавезе за акцизе		
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	601	583
Свега	23.673	272.832
<i>Пасивна временска разграничења:</i>		
Унапред обрачунати трошкови	73.602	
Обрачунати приходи будућег периода		
Одложени приходи и примљене донације	2.119.558	2.107.671
Остале пасивна временска разграничења	116.897	23.302
Свега	2.310.057	2.130.973
Стање на дан 31. децембра	2.333.730	2.403.805

Вредност средстава прибављених без накнаде (газоводни објекти) исказана је на позицији "Одложени приходи и примљене донације" у износу од 2.119.558 хиљада динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године

---

21. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добитак

Главне компоненте пореског расхода за 2011. и 2010. годину су следеће:

ОПИС	2011.	2010.
Порески расход периода	123.510	25.230
Одложени порески расходи периода		
Одложени порески приходи периода	26.868	51.336
За годину	96.642	-26.106

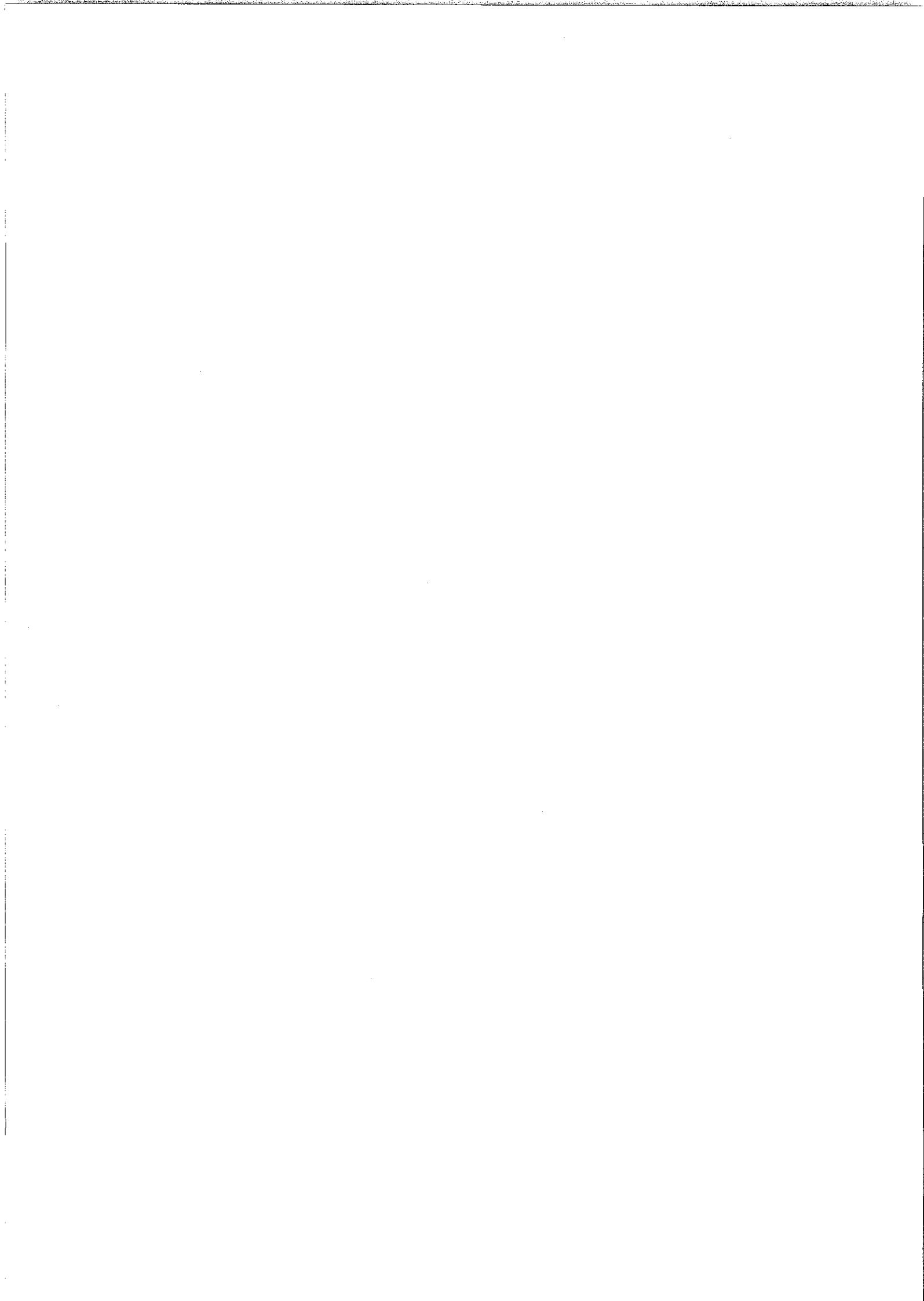
22. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

Предузеће је извршило усаглашавање потраживања и обавеза са стањем на дан 31.12.2011. године. Неусаглашени износи потраживања су:

- „ХИП-Петрохемија“ оспорава износ пд 35.246 хиљада РСД који се односи на утужену неравномерну потрошњу и то 28.380 хиљада РСД и камате по истом основу у износу од 6.866 хиљада РСД;
- „ХИП Азотара“ оспорава износ од 566.566 хиљада РСД.

23. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

ОПИС	2011.	2010.
Приходи од продаје производа и услуга	74.004.373	74.035.607
Приход од активирања учинака и робе	111.240	91.122
Повећање вредности залиха учинака		
Смањење вредности залиха учинака		
Остали пословни приходи	68.529	59.579
За годину	74.184.142	74.186.308

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године

---

24. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

Набавна вредност продате робе у 2011. години је износила РСД 72.099.869 и односи се на набавну вредност природног гаса.

25. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

ОПИС	2011.	2010.
Трошкови материјала за израду	13.821	532.964
Трошкови осталог материјала (режијског)	157.529	12.828
Трошкови горива и енергије	271.665	218.960
За годину	443.015	764.752

26. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

ОПИС	2011.	2010.
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	1.273.248	1.062.925
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	227.236	197.093
Трошкови накнада по уговору о делу	15.290	7.541
Трошкови накнада по ауторским уговорима	208	669
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	2.812	214
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	18.353	14.811
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	7.551	8.928
Остали лични расходи и накнаде	264.417	198.821
За годину	1.809.115	1.491.002
Број запослених	1.169	1.101

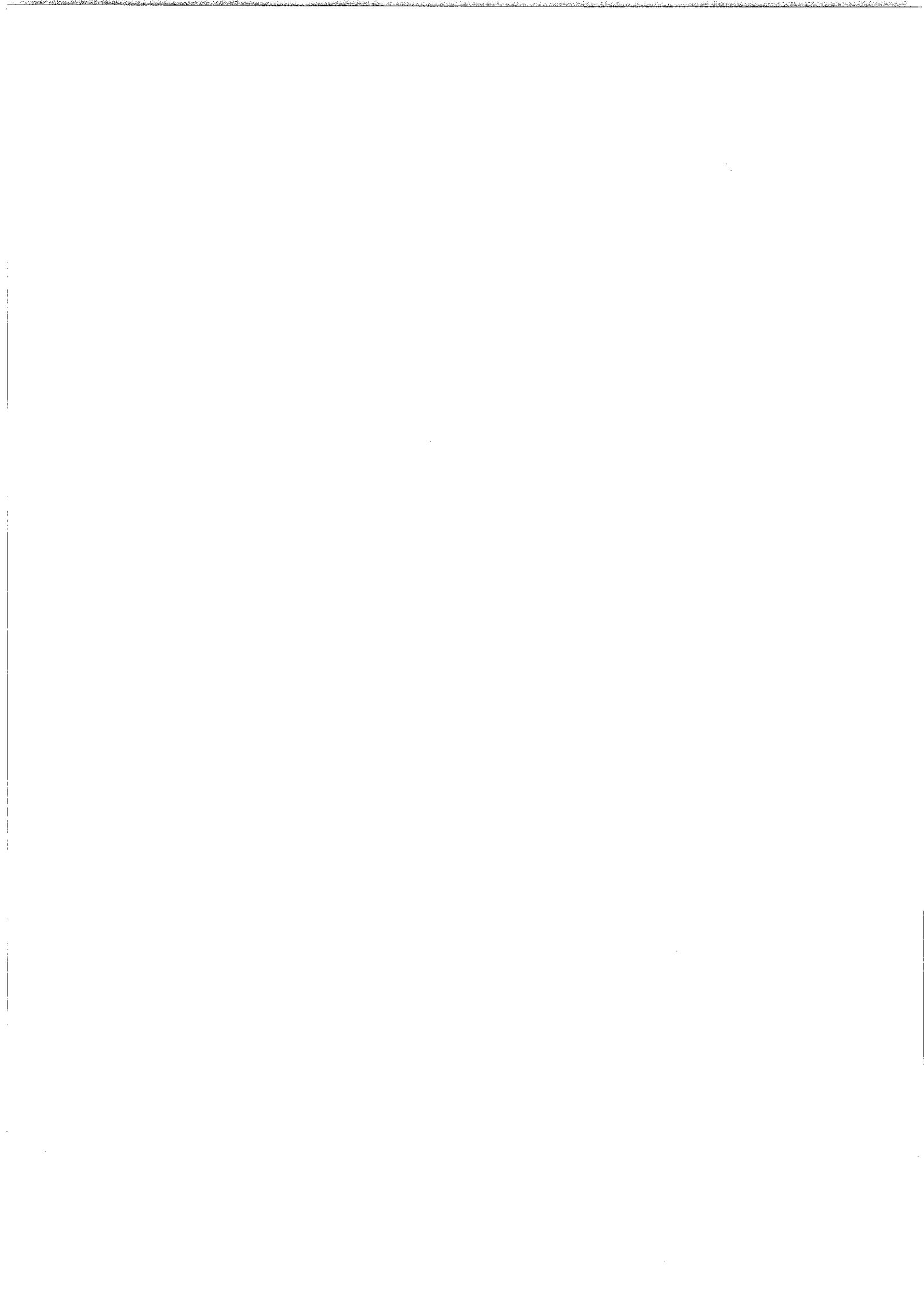
НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године

27. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

ОПИС	2011.	2010.
Трошкови амортизације некретнина, постројења и опреме и нематрејаних улагања	1.251.908	968.680
Остале дугорочна резервисања	175.017	
Трошкови резервисања	62.322	62.114
За годину	1.489.247	1.030.794

28. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

ОПИС	2011.	2010.
Производне услуге		
Услуге на изради учинака		5.304
Транспортне услуге	114.877	121.852
Услуге одржавања	516.025	125.016
Закупнине	249.772	14.931
Трошкови сајмова	7.440	2.854
Реклама и пропаганда	49.461	16.259
Трошкови истраживања		
Трошкови развоја који се не капитализују		
Остале услуге	16.171	20.400
Непроизводне услуге	358.821	344.792
Репрезентација	28.223	25.358
Премије осигурања	130.340	128.411
Трошкови платног промета	21.827	26.619
Трошкови чланарина	5.323	6.081
Трошкови пореза	240.291	112.482
Трошкови доприноса	13.160	
Остали нематеријални трошкови	91.424	84.089
За годину	1.843.155	1.034.448

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године

29. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

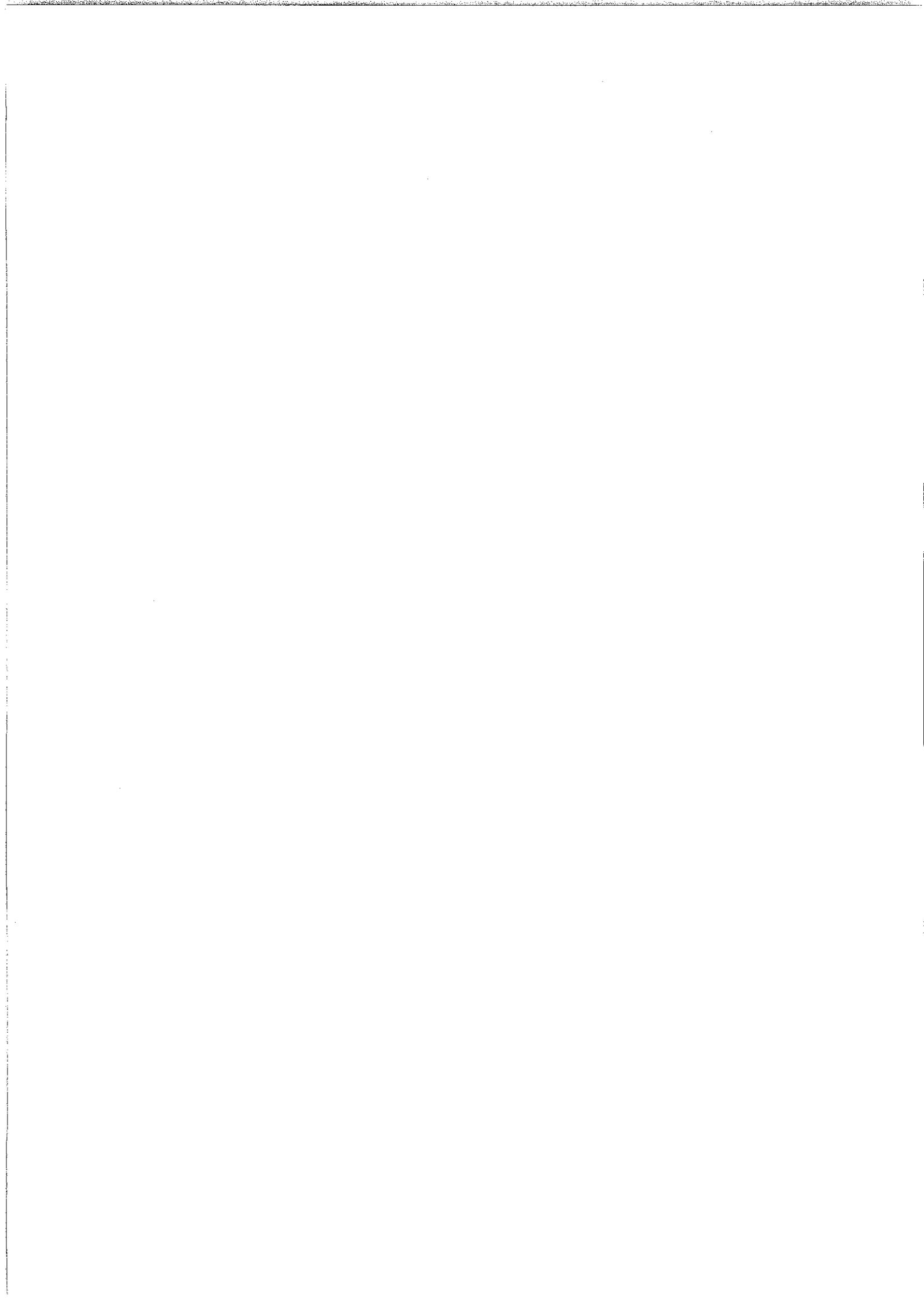
ОПИС	2011.	2010.
Финансијски приходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1.147.640	926.036
Финансијски приходи из односа са осталим повезаним правним лицима	517.669	
Приходи камата	7.416.789	3.097.453
Позитивне курсне разлике	539.169	386.871
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	1.570.847	45.774
Учешћа у добитку зависних правних лица	-	-
Остали финансијски приходи	501.572	330.302
За годину	11.693.686	4.786.436

Приходи од камата су уговорене камате које се обрачунавају потрошачима природног гаса за неблаговремено измиривање обавеза.

Остали финансијски приходи највећим делом чине приходи од дивиденди – 501.569 хиљада РСД (Југоросгаз ад – 497.467 хиљада динара и Комерцијана банка ад 1.246 хиљада РСД и 3.055 хиљада РСД дивиденде по одлуци акционара Информатика Београд).

30. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

ОПИС	2011.	2010.
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1	
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	98.028	
Расходи камата	4.347.667	2.855.646
Негативне курсне разлике	627.148	3.059.391
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	1.006.164	1.028.519
Учешћа у губитку зависних правних лица		
Остали финансијски расходи	277.097	670.053
За годину	6.356.105	7.613.609

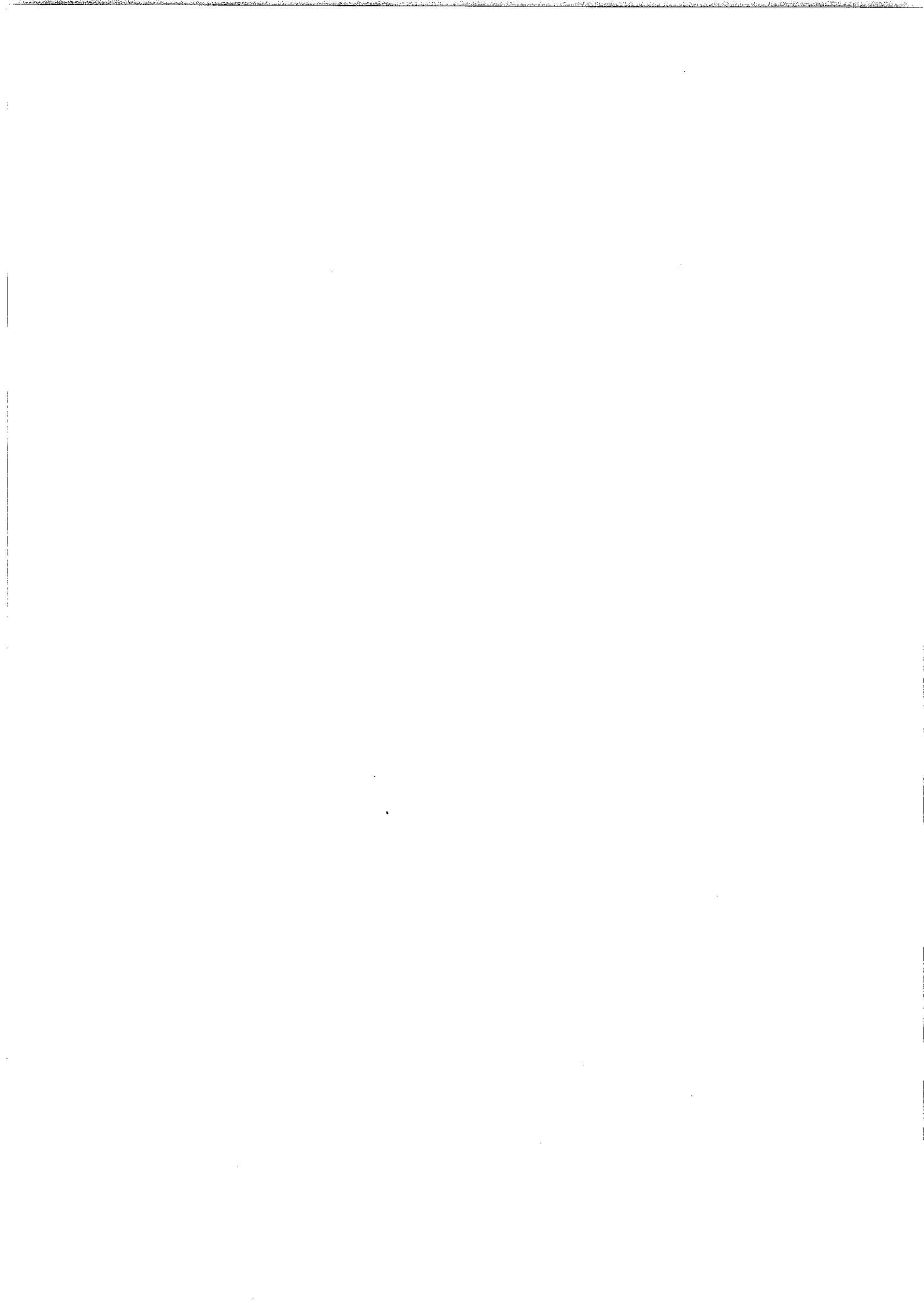

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

31. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

ОПИС	2011.	2010.
<i>Остали приходи:</i>		
<i>Добици од продаје:</i>		
- нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	69	956.685
- биолошких средстава		
- учешћа и дугорочних хартија од вредности		33.703
- материјала		1.293
Вишкови	431.794	217.634
Приходи по основу ефекта уговорене заштите од ризика	1.412	
Приходи од смањења обавеза	92.373	622.823
Приходи од укидања дугорочних резервисања	4.564	933.771
Остали непоменути приходи	204.705	28.190
Свега остали приходи	734.917	2.794.099
<i>Приходи од усклађивања вредности:</i>		
- биолошких средстава		
- нематеријалних улагања		
- некретнина, постројења и опреме	297	56.464
- дугорочних финансијских пласмана и хартија од вредности расположивих за продају	3.529	36.711
- залиха	25.935	14.050
- потраживања и краткорочних финансијских пласмана	5.645.446	3.159.180
- остале имовине		104.756
Свега приходи од усклађивања вредности	5.675.207	3.371.161
За годину	6.410.124	6.165.260

Приходи од усклађивања вредности потраживања су приходи од наплаћених индиректно отписаних потраживања у складу са рачуноводственим политикама предузећа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године

32. ОСТАЛИ РАСХОДИ

ОПИС	2011.	2010.
<i>Остали расходи</i>		
Губици од продаје:		
- нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	5.733	14.459
- биолошких средстава		
- учешћа и дугорочних хартија од вредности	38.525	31.194
- материјала		
Мањкови	390.789	169
Расходи по основу ефектата уговорене заштите од ризика		
Расходи по основу директних отписа потраживања	367.895	4.268
Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе	768	317
Остали непоменути расходи	179.828	109.011
Свега остали расходи	983.538	159.418
Расходи по основу обезвређења имовине		
Обезвређење:		
- биолошких средстава		
- нематеријалних улагања		
- некретнина, постројења и опреме	70.097	102.624
- дугорочних финансијских пласмана и хартија од вредности расположивих за продају	26.533	31.300
- залиха материјала и робе	31.104	52.739
- потраживања и краткорочних финансијских пласмана	5.779.076	5.557.732
- остале имовине		.
Свега расходи по основу обезвређења имовине	5.906.810	5.744.395
За годину	6.890.348	5.903.813

Расходи по основу обезвређења вредности потраживања настају индиректним отписом потраживања у складу са рачуноводственим политикама предузећа (отписују се потраживања старија од 90 дана). Комитенти са највећим уделом у расходима по основу обезвређења су:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011.године

	2011.
• ХИП Петрохемија Панчево	1.929.200
• Српска фабрика стакла ад Параћин	259.549
• Гас феромонт, Стара пазова	273.884
• Топлана Кикинда	246.544
• Беогас, Београд	257.718
• Азотара	85.000
• Галеника, ад	167.485
• Лозницаагас, Лозница	61.869
• Остали	2.755.545
• Укупно	5.779.076

33. ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА

ОПИС	2011.	2010.
Расходи по основу исправке материјално беззначајних грешака из ранијих година	142.252	231.729
Приходи по основу исправке материјално беззначајних грешака из ранијих година	133.660	179.939
Расход за годину	8.592	51.790

34. ДОГАЂАЈИ НАКОН БИЛАНСА СТАЊА

Након биланса стања није било догађаја који би битније утицали на веродостојност исказаних финансијских извештаја.

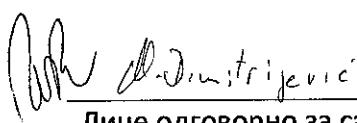
**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године**

35. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични девизни курсеви Народне Банке Србије, коришћени за прерачун девизних позиција на дан 31.децембра 2011. године и 31. децембра 2010. године у функционалну валуту (РСД), за поједине стране валуте су:

ОЗНАКА ВАЛУТЕ	31.12.2011.	31.12.2010.
ЕУР	104,6409	105,4982
УСД	80,8662	79,2802
ЦХФ	85,9121	84,4458
ГБП	124,6022	122,4161

У Новом Саду, 27.02.2012.

Лице одговорно за састављање
финансијских извештаја

